

อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
วิทยาลัยสารพัดช่าง ปีการศึกษา 2549

สารนิพนธ์
ของ
รุ่งกานต์ กองจรีต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2551

อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
วิทยาลัยสารพัดช่าง ปีการศึกษา 2549

สารนิพนธ์
ของ
รุ่งกานต์ กองจรีต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
วิทยาลัยสารพัดช่าง ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ
ของ
รุ่งกานต์ กองจิริต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2551

รุ่งกานต์ กองจิต. (2551). *อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)* วิทยาลัย
สารพัดช่าง ปีการศึกษา 2549. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณิชกานต์ ดันสกุล.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา อุปสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือก
ศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ
รวมถึงสาขาที่สนใจศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง ศึกษาภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง
และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยด้าน
ภาพลักษณ์ กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2549

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. อุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสระบุรี พบว่า นักเรียนต้องการศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ
ร้อยละ 62.0 และเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างร้อยละ 38.0 สาขาวิชาที่นักเรียนสนใจศึกษา
ต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง ปีการศึกษา 2549 มากที่สุด คือ สาขาวิชาช่างยนต์ รองลงมาคือสาขาวิชา
ช่างไฟฟ้ากำลัง

2. จากการศึกษาด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง นักเรียนมีความคิดเห็นว่า
ชื่อเสียงในด้านคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริการชุมชนและสังคมอยู่ในระดับมาก แต่ชื่อเสียง
ด้านคุณภาพของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน
สถานที่ตั้งอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะความเพียงพอของรถประจำทาง

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ คือ รายได้รวมของผู้ปกครอง ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
ที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คือ ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ คือ ภาพลักษณ์ด้านสถานที่ตั้ง

A DEMAND TO FURTHER STUDY FOR LOWER CERTIFICATE ON
POLYTECHNICAL COLLEGE IN THE ACADEMIC YEAR 2006

AN ABSTRACT
BY
RUNGKAN KONGJARIT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Sriantharinwiroth University

May 2008

Rungkan Kongjarit. (2008). *A Demand to Further Study for Lower Certificate on Polytechnical College in the Academic Year 2006*. Master's Project. M. Econ. (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist. Prof. Natthaga Tansakul.

The purposes of this study were to investigate Mattayom Suksa III student's demand to further study for lower certificate on Polytechnical College including field of interested. Examined image of Polytechnical College as perceived by Mattayom Suksa III students and studied the relationship between economic factors, non-economic factors, and image factors with demand to further study for lower certificate on Polytechnical College.

The results revealed as follows:

1. In case of demand to further study for lower certificate on Polytechnical College of Mattayom Suksa III students in Saraburi, it was found that there were 62.0 percent of students preferring to continue study at other vocational college and 41.0 percent of students preferring to continue studying on Polytechnical College. The field they liked to study included mechanic and power electric.

2. When considered image of Polytechnic College, it illustrated that students perceived the college as its quality of education and good public relations at a high level but its quality of studentship at a moderate level whereas that of location was at a moderate level too.

3. Parent's income as economic factor was related demand to further study for lower certificate on Polytechnical College whereas learning achievement as non-economic factor was related demand to further study for lower certificate on Polytechnical College and location as college image.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐกา ตันสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและของกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี ที่กรุณาเป็นกรรมการเพิ่มเติมในการสอบสารนิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามซึ่งข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามได้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดามารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ปลูกฝังคุณงามความดี และความมานะ อดทน ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐานสำคัญทำให้เกิดผลสำเร็จในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

รุ่งกานต์ กองจิริต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การอาชีวศึกษา.....	11
แนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์.....	13
ทฤษฎีอุปสงค์.....	14
ทฤษฎีอุปสงค์ทางการศึกษา.....	17
แนวคิดด้านภาพลักษณ์.....	24
ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด.....	27
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	31
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ลักษณะข้อมูลทั่วไป.....	43
ผลการศึกษาความคิดเห็นด้านภาพลักษณ์.....	45
ปัจจัยที่มีความสำคัญกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่าง ปีการศึกษา 2549.....	50
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	58
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	65
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ข้อมูลพื้นฐาน.....	72
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	87
ภาคผนวก ค ค่าทางสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์.....	93
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม.....	104
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	106

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แผนการรับนักเรียนระดับ ปวช. 1 และจำนวนนักเรียนที่มาสมัคร และรับไว้ ของวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544-2548.....	2
2	แสดงผลการแบ่งชั้นประเภทของโรงเรียน ตามระดับการเปิดสอนของโรงเรียน.....	33
3	แสดงผลการคำนวณขนาดตัวอย่างตามระดับการเปิดสอนของโรงเรียน	33
4	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่ไม่ใช่ทางเศรษฐกิจ	43
5	แสดงจำนวนและร้อยละของอุปสงค์ในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี	44
6	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี	46
7	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการ ประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย สารพัดช่างสระบุรี ในความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษา ต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี	48
8	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง สระบุรี ในด้านความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี	49
9	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับอุปสงค์ ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549	50
10	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549.....	51
11	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับอุปสงค์ ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549.....	52

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

12	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่าง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัย สารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549	54
13	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประชาสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549.....	55
14	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ตั้งกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549.....	56
15	แสดงความคิดเห็นของนักเรียนด้านชื่อเสียง ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่ตั้งต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง.....	59
16	แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง.....	60

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
2	ความแตกต่างของการศึกษาทั่วไปและการอาชีวศึกษา.....	12
3	เส้นอุปสงค์ต่อราคา.....	15
4	เส้นอุปสงค์ต่อรายได้.....	16
5	เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น.....	17
6	การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานานเนื่องมาจากการ เปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของประชาชน.....	21
7	แผนภูมิแสดงจำนวนบุคลากร.....	81

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้น ต้องมีการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการศึกษา โดยเฉพาะด้านการศึกษาถือว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคล หรือทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาทางอาชีวศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งผลิตกำลังคนโดยมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา ทางด้านเทคนิคศึกษามีคุณภาพที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ กำลังคนที่ผลิตโดยอาชีวศึกษามีหลายระดับ คือกำลังคนระดับกึ่งฝีมือ กำลังคนระดับช่างฝีมือ กำลังคนระดับเทคนิค กำลังคนระดับช่างเทคนิคชั้นสูง ซึ่งการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาโดยทั่วไป ในแง่ที่ว่าเป็นการศึกษาเพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ โดยการจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ ความสามารถ ความเข้าใจและเจตคติต่อวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างอุปนิสัยที่ดีและจำเป็นในการทำงาน ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาดังกล่าวโดยมีการจัดสรรงบประมาณให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (Dove Budget) เป็นจำนวนเงิน 9,553.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.152 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (สำนักงบประมาณ พ.ศ. 2547)

จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดที่มีสภาพเศรษฐกิจโดยรวมมีสถานประกอบการอุตสาหกรรมเป็นจังหวัดที่เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ การผลิตปูนซีเมนต์ การถลุงเหล็ก สิ่งทอ กระเบื้องเคลือบและโมเสค ภาวะการลงทุนด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีสถานประกอบการอุตสาหกรรมเป็นจำนวนถึง 992 แห่ง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี : 2546) และในจังหวัดสระบุรีก็มีสถาบันที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 7 สถาบันด้วยกัน คือ วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก วิทยาลัยการอาชีพสระบุรี วิทยาลัยการอาชีพหนองแค และวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อรองรับกับจำนวนนักเรียนและรองรับกับการขยายตัวของอุตสาหกรรม

วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีเป้าหมายเพื่อให้ความรู้ ฝึกทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อช่วยสร้างความสำเร็จในอาชีพ เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน แต่ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา วิทยาลัยมีปัญหาในเรื่องจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อ ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ตาราง 1 แผนการรับนักเรียนระดับ ปวช. และจำนวนนักเรียนที่มาสมัคร และรับไว้ ของวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ระหว่างปีการศึกษา 2544-
2548

วิทยาลัย	ปีการศึกษา									
	2544		2545		2546		2547		2548	
	แผน	การรับ	แผน	การรับ	แผน	การรับ	แผน	การรับ	แผน	การรับ
วิทยาลัยเทคนิค สระบุรี	600	654	600	643	600	653	650	670	650	650
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สระบุรี	650	656	750	750	750	750	750	754	750	750
วิทยาลัยเทคนิค ท่าหลวงฯ	500	500	500	500	550	565	550	542	600	565
วิทยาลัยเทคนิค มวกเหล็ก	240	250	240	240	240	253	250	222	250	250
วิทยาลัยการอาชีพ สระบุรี	200	259	200	254	250	258	250	250	250	250
วิทยาลัยการอาชีพ หนองแค	200	200	250	250	250	256	250	250	300	300
วิทยาลัยสารพัดช่าง สระบุรี	280	145	320	277	320	247	360	174	400	104

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2548). (Online).

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนที่มาสมัครและวิทยาลัยสารพัดช่างรับไว้ไม่เป็นไปตามแผนรับตั้งแต่ปีการศึกษา 2544-2548 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความต้องการที่จะศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง มีแนวโน้มลดลง เมื่อเทียบกับวิทยาลัยอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นปัญหาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในการที่จำนวนนักเรียนระดับชั้น ปวช. ที่รับไว้ไม่เป็นไปตามจำนวนที่ได้วางแผนไว้ในแต่ละปี และที่สำคัญเมื่อปริมาณยอดนักศึกษาลดลง จะมีผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนทางการศึกษาที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในแต่ละปี ทำให้วิทยาลัยมีงบประมาณในการนำมาใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงด้านการสอน อาคาร สถานที่ และการจ้างบุคลากรด้านการสอนและบุคลากรในด้านการสนับสนุนการสอน น้อยลง

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 เมื่องานวิจัยนี้สำเร็จแล้วจะได้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายเพื่อปรับปรุงการดำเนินการและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อันจะส่งผลให้จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อเพิ่มสูงขึ้นและเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาอุปสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น ๆ รวมถึงสาขาที่สนใจศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549
2. ศึกษาภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบปริมาณอุปสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่เลือกศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง และสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการรับนักศึกษา ในแต่ละสาขาวิชา และเป็นข้อมูลในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา อาทิเช่น วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการเรียนการสอน ไว้รองรับกับจำนวนนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาต่อ พร้อมทั้งจัดเตรียมบุคลากรในการออกแนะแนวการศึกษาต่อในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อที่นักเรียนจะได้มีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง
2. ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างรวมถึงทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณอุปสงค์การศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ให้สอดคล้องกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง อันจะส่งผลให้จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อเพิ่มสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนที่มีประวัตินักเรียนเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในระหว่างปีการศึกษา 2546 จนถึงปีการศึกษา 2548 ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (โรงเรียนที่มีการเปิดสอนระดับ ม.1 – ม.6) มีนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 754 คน ดังนี้
  - โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 105 คน
  - โรงเรียนแก่งคอย มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 294 คน
  - โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยากุล” มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 112 คน
  - โรงเรียนหินกอง (หินกองพิบูลย์อนุสรณ์) มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 152 คน
  - โรงเรียนหนองแคสกรกิจ มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 91 คน

- 1.2 โรงเรียนขยายโอกาส (โรงเรียนที่มีการเปิดสอนระดับ ป.1 – ม.3) มีนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 211 คน ดังนี้
  - โรงเรียนปากเพรียววิทยาคม มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 74 คน
  - โรงเรียนปากข้าวสาร มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 66 คน
  - โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดเชิงเขา) มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 20 คน
  - โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดบำรุงธรรม) มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 30 คน
  - โรงเรียนชุมชนวัดหนองโนใต้ มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 21 คน

นิยามศัพท์

1. อุปสงค์ในการศึกษาต่อ หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ต้องการเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ รวมทั้งสาขาที่ศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

2. การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง การจัดการศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า เข้ามาศึกษาต่อโดยใช้ระยะเวลา 3 ปี

3. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่ทำหน้าที่ปกครองดูแลให้การอุปการะแก่นักเรียน และให้คำรับรองแก่สถานศึกษา ว่าจะปกครองดูแลความประพฤติของนักเรียนในระหว่างที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา

4. วิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 4 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มี 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น ๆ หมายถึง สถานศึกษาที่มีการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.)

6. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปริมาณอุปสงค์ในการศึกษาต่อ หมายถึง ปัจจัยต่อไปนี้

6.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ได้แก่

6.1.1 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ชนิดของงานที่ผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะของนักเรียนกระทำอยู่เพื่อดำรงชีพปกติ และงานที่ก่อให้เกิดรายได้หลักซึ่งอาจได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินสด เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน ดังนี้

- รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานประจำหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

- พนักงาน/ลูกจ้าง บริษัทห้างร้าน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานเอกชน

- ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานเพื่อให้มีการค้าขายเกิดขึ้น อาจเป็นเจ้าของกิจการเอง หรือเป็นคนกลาง

- เกษตรกรรม/ประมง หมายถึง ผู้ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำประมง

- รับจ้าง หมายถึง อาชีพที่ใช้แรงงานหรือให้บริการ รวมทั้งลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานต่าง ๆ

- อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่นอกเหนือไปจากที่กำหนดให้เลือก

6.1.2 รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้จากการทำงานหรือการประกอบอาชีพของบิดาและมารดาารวมกันต่อเดือน ในกรณีฝ่ายหนึ่งไม่มีรายได้หรือไม่ได้ประกอบอาชีพให้ใช้รายได้ของบิดาหรือมารดาเพียงคนเดียว และในกรณีที่ไม่มีบิดาหรือมารดา ให้ถือเอารายได้ของผู้ปกครองหรือผู้อุปการะแทน

6.2 ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

6.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 - 3.49

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง

2.50 – 2.99

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอใช้ หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง

2.00 – 2.49

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ได้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้กำหนดให้สอดคล้องกับเกณฑ์แสดงระดับผลการเรียนตาม “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2538”

6.3 ภาพลักษณ์ของวิทยาลัย คือ การยอมรับในชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการสร้างภาพในใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกอบด้วย

6.3.1 ชื่อเสียงของวิทยาลัย หมายถึง การยอมรับของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา ด้านการให้บริการประชาชน และด้านนักศึกษา แบ่งการวัดได้ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด

- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมาก

- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับน้อย

- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยไม่มีชื่อเสียง

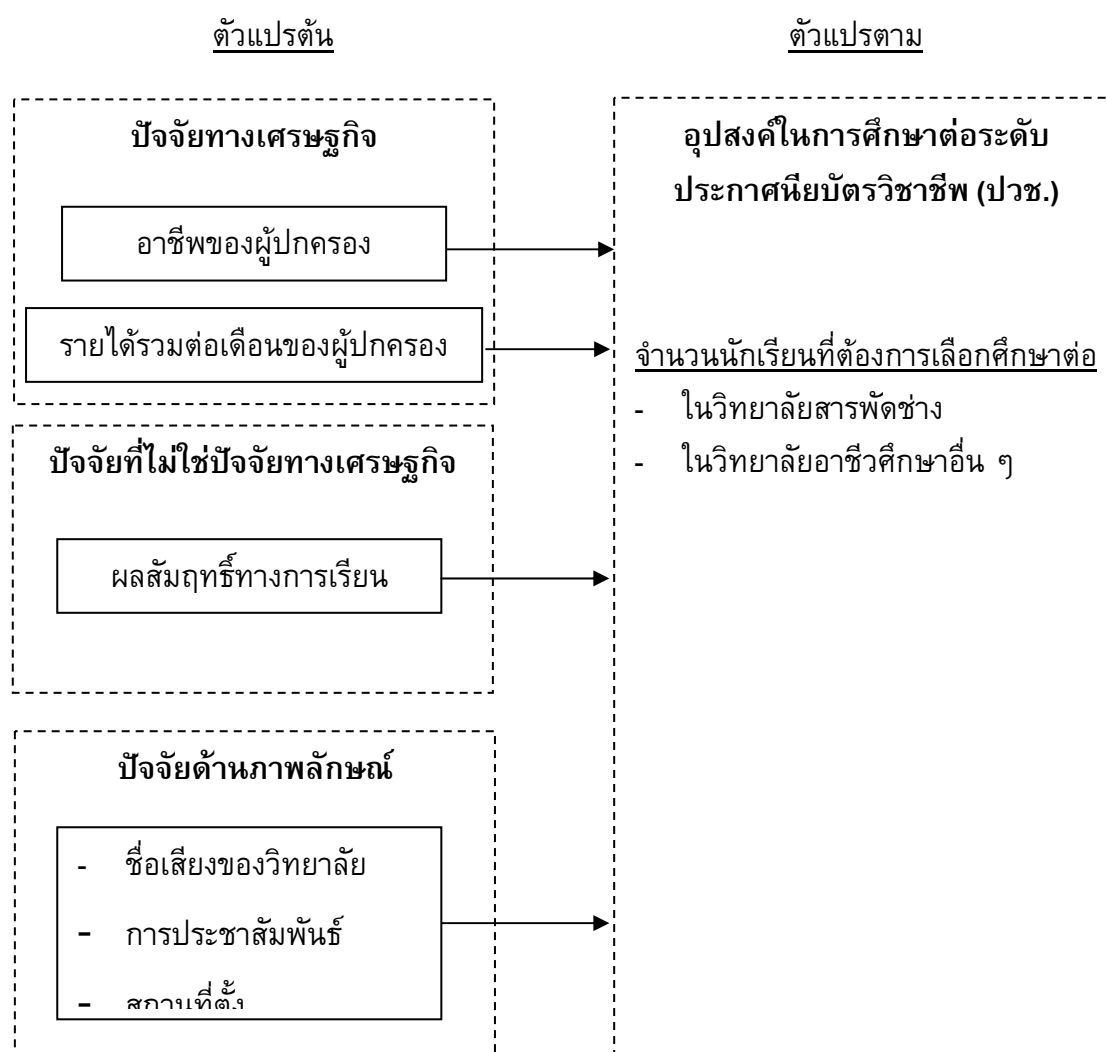
การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี เกี่ยวกับการ
ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอของวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งแบ่งการวัดได้ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ใน
ระดับมากที่สุด
- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ใน
ระดับมาก
- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ใน
ระดับปานกลาง
- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ใน
ระดับน้อย
- นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยไม่มีการประชาสัมพันธ์

สถานที่ตั้ง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษา
ต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี เกี่ยวกับ ตำแหน่งที่ตั้งของวิทยาลัย
สารพัดช่างมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน ซึ่งแบ่งการวัดได้ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับมาก
ที่สุด
- นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับมาก
- นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับ
ปานกลาง
- นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับน้อย
- นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยไม่มีความสะดวก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 : แสดงตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ใช้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ได้แก่
  - อาชีพของผู้ปกครอง
  - รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง
2. ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549
3. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ได้แก่
  - ภาพลักษณ์ด้านชื่อเสียง
  - ภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์
  - ภาพลักษณ์ด้านสถานที่ตั้ง

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การอาชีวศึกษา
  - ความหมายและความสำคัญของอาชีพ
  - หลักการอาชีวศึกษา
2. แนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์
  - ทฤษฎีอุปสงค์
  - ทฤษฎีอุปสงค์ทางการศึกษา
3. แนวคิดด้านภาพลักษณ์
4. ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4P's)
5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การอาชีวศึกษา

1.1 หลักการอาชีวศึกษา

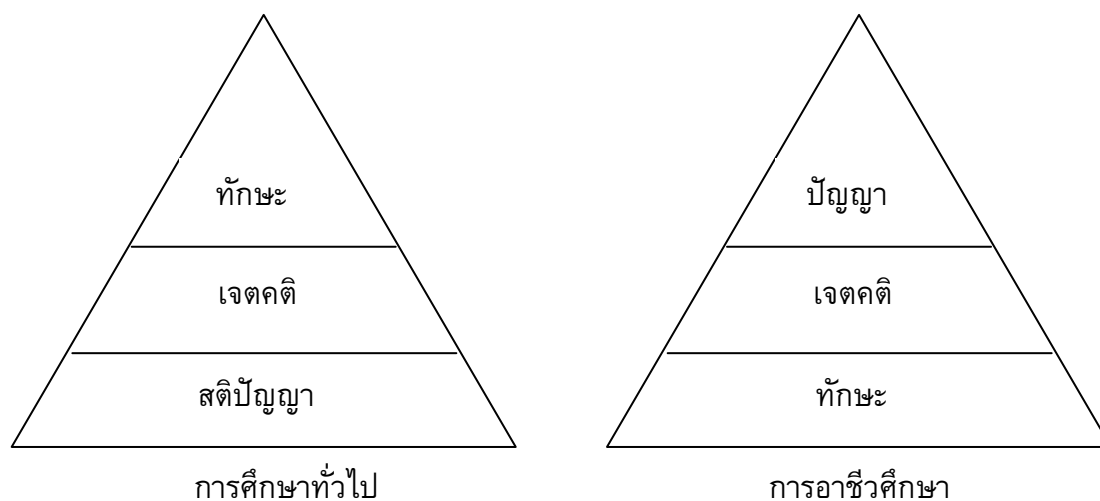
สุวรรณ สุภาพพจน์ (2548 : 8 - 15) กล่าวว่าว่าการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ในด้านการศึกษาที่จะช่วยให้บุคคลได้พบความสามารถของตนเอง เพื่อใช้ในการทำงานและประกอบอาชีพ

นอกจากนี้การอาชีวศึกษายังหมายถึง การมุ่งผลิตกำลังคน โดยมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา ทางด้านเทคนิคศึกษามีคุณภาพที่จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ กำลังคนที่ผลิตโดยการอาชีวศึกษามีหลายระดับ (สุวรรณ สุภาพพจน์. 2546 : 8-15)

1. กำลังคนระดับกึ่งฝีมือ
2. กำลังคนระดับช่างฝีมือ
3. กำลังคนระดับช่างเทคนิค
4. กำลังคนระดับช่างเทคนิคชั้นสูง

การอาชีวศึกษาจึงเป็นการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาทั่วไป ในแง่ที่ว่าเป็นการศึกษาเพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ โดยการจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ ความสามารถ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างอุปนิสัยที่ดีและจำเป็นในการทำงาน

การอาชีวศึกษาได้นำแนวความคิดของบลูม (Bloom) มาใช้และดัดแปลงตามลักษณะของการจัดอาชีวศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นไปในการพัฒนาอาชีพ ได้เน้นความสำคัญด้านทักษะมากกว่าด้านสติปัญญาและด้านเจตคติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความชำนาญด้านอาชีพ ทั้งด้านการผลิต การทำ การตลาด การขาย โดยสามารถนำความรู้ด้านทฤษฎีและปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังจะพิจารณาได้จากรูปสามเหลี่ยม ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงความแตกต่างของการศึกษาทั่วไปและการอาชีวศึกษา

สรุป หลักการอาชีวศึกษา ไม่ว่าการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนระดับใด เพื่อป้อนแรงงานส่วนใด การอาชีวศึกษาควรจะได้คำนึงถึงความต้องการ 3 ด้าน

1. ความต้องการด้านบุคคล บุคคลมีความต้องการทางกายภาพเป็นปัจจัย 4 ที่เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค นอกจากนี้ยังมีความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความรัก ความเอาใจใส่ ความปลอดภัย การยกย่องนับถือ ความสำเร็จในชีวิต และบุคคลก็ยังมีอารมณ์ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกัน

2. ความต้องการทางสังคม เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพได้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ มีประโยชน์ และมีส่วนร่วมในสังคม รู้จักหน้าที่แห่งตน

3. ความต้องการทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศชาติ ประเทศต้องการแรงงาน ต้องการช่างฝีมือ ช่างเทคนิค หรืออาชีพประเภทใดที่ขาดแคลนและจำเป็นต้องการพัฒนาประเทศ เพื่อจะได้จัดวางหลักสูตรอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของอาชีพ และสถานประกอบการ

1.2 จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา

- 1.2.1 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศ
- 1.2.2 เพื่อฝึกอบรมให้บุคคลมีงานทำและมีรายได้
- 1.2.3 เพื่อสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีพ
- 1.2.4 เพื่อพัฒนาความสามารถความถนัดความสนใจของบุคคลให้มีความพึงพอใจในงานนั้นๆ
- 1.2.5 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเจริญก้าวหน้าแห่งตน
- 1.2.6 เพื่อให้ประเทศได้มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคมเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

นักอาชีวศึกษาคนสำคัญ คือ โปรเซอร์ และควิกเลย์ (Prosser and Quigley) ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไว้ 16 ข้อ โดยมุ่งเน้นการฝึกงานซ้ำๆ ที่เป็นการฝึกในโรงงานที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ได้มาตรฐานของอาชีพนั้นจนเป็นนิสัย ดังนี้

- 1.3.1 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อสามารถพัฒนาให้ผู้เรียน มีนิสัยปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างดีตามมาตรฐานงานที่วางไว้
- 1.3.2 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยของการคิดให้ได้มาตรฐาน
- 1.3.3 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัย ในการทำงานให้ได้มาตรฐาน
- 1.3.4 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการ
- 1.3.5 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ
- 1.3.6 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเราจัดการฝึกนิสัย ให้ผู้เรียนได้มี การฝึกซ้ำๆ เพื่อให้เกิดทักษะอาชีพที่เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง
- 1.3.7 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อสอนด้วยครูที่มีประสบการณ์สูงมากๆ
- 1.3.8 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อให้ผู้เรียนทำซ้ำๆ กัน จนเกิดทักษะถึงขั้นมาตรฐานอาชีพ
- 1.3.9 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามความต้องการของท้องถิ่น
- 1.3.10 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อต้องสร้างนิสัยการทำงานให้ผู้เรียน

โดยการทำตามทฤษฎีการฝึกงาน คือ ต้องฝึกด้วยเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์จริงที่มีขนาดคุณภาพเท่ามาตรฐานของตลาดแรงงาน

1.3.11 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเนื้อหาวิชาต้องเขียนขึ้นด้วยผู้เชี่ยวชาญและเกี่ยวข้องและกำลังทำงานอยู่ในวงการนั้น

1.3.12 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเนื้อหาเฉพาะอาชีพนั้นอย่างเชี่ยวชาญจริงๆ

1.3.13 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งการบริการ กล่าวคือ การให้บริการที่จะเกิดประโยชน์กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพนั้น โดยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.3.14 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของกลุ่มผู้เรียน กล่าวคือ การฝึกให้ตรงตามที่สังคมต้องการ และจัดให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ปฏิบัติงาน

1.3.15 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของการบริหารแบบยืดหยุ่น นั่นคือ การบริหารอาชีวศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงไปตามความต้องการของสังคม และให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

1.3.16 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งค่าใช้จ่ายและครูอาชีวศึกษาต้องไม่ยอมประนีประนอมในการที่จะลดต้นทุนการฝึก และใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุไม่ควรลดจำนวนการฝึกให้น้อยลงจนขาดมาตรฐานและคุณภาพ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาของ โปรเซอร์ และควิกเลย์ เน้นไปที่หลักการ เนื้อหา วิชา ครูผู้สอน วัสดุอุปกรณ์ฝึกงานต่างๆ ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานงานอาชีพ

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีอุปสงค์

นราทิพย์ ชูติวงศ์ (2546 : 25) กล่าวว่า อุปสงค์ (Demand) หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งของผู้บริโภคพร้อมกับความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว กล่าวอย่างสั้นๆ อุปสงค์จะหมายถึงความต้องการ (want) บวกด้วยอำนาจซื้อ (purchasing power) ถ้าเป็นความต้องการที่เกินกว่าอำนาจซื้อ เราไม่เรียกว่า อุปสงค์ หรือเราอาจเรียกปริมาณเสนอซื้อที่พร้อมด้วยอำนาจซื้อว่า เป็น effective demand และเรียกความต้องการซื้อที่ยังไม่พร้อมด้วยอำนาจซื้อ หรือการมีอำนาจซื้อแต่ยังไม่มีความต้องการซื้อว่าเป็น potential demand

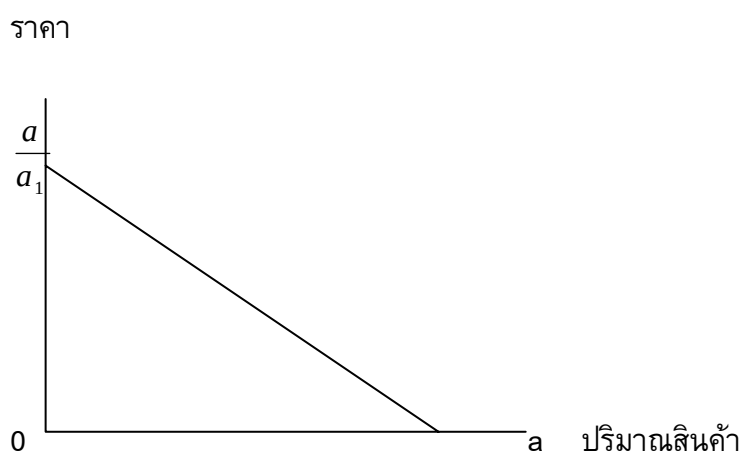
ในการศึกษาอุปสงค์ที่ผู้บริโภคมีต่อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งจะมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมากมายเมื่อกล่าวถึงฟังก์ชันอุปสงค์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อกับปัจจัยต่าง ๆ ทุกตัวที่มีส่วนในการกำหนดปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภค ปัจจัยที่กำหนดปริมาณเสนอซื้อดังกล่าวนี้ ถ้ามองในแง่ของผู้ผลิตผู้นำสินค้าออกจำหน่ายจะมีปัจจัยบางตัวอยู่ในความสามารถที่จะควบคุมได้ อาทิราคาสินค้า การส่งเสริมการขาย หรือการปรับปรุงคุณภาพสินค้า

แต่ปัจจัยบางตัวก็ไม่ใช่สิ่งที่ผู้ผลิตจะควบคุมได้ อาทิ รายได้ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค ราคาสินค้าชนิดอื่น ตลอดจนการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต

2.1.1 อุปสงค์ต่อราคา

อุปสงค์ต่อราคา (price demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะหนึ่ง ๆ ณ ระดับต่าง ๆ กันของราคาสินค้าชนิดนั้น โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ (ceteris paribus) สิ่งอื่น ๆ ที่กำหนดให้คงที่ในที่นี้ได้แก่ ปัจจัยทุกชนิดที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อที่นอกเหนือจากราคาสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่

เส้นอุปสงค์ดังกล่าวจะลาดจากซ้ายมาทางขวา มีค่าความชันเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปริมาณเสนอซื้อ และ ราคาสินค้ามีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้าม กล่าวคือ เมื่อราคาสูงปริมาณเสนอซื้อก็จะต่ำ และเมื่อราคาต่ำปริมาณเสนอซื้อก็จะสูง ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นที่ว่านี้ เป็นที่รู้จักกันในนาม กฎของอุปสงค์ (Law of Demand) ซึ่งเราจะสามารถอธิบายกฎของอุปสงค์นี้ได้

$$\frac{a}{a_1} = \text{ความชันของเส้น}$$

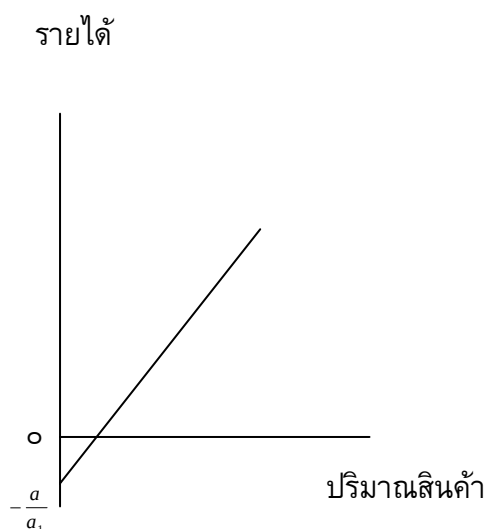
ภาพประกอบ 3 เส้นอุปสงค์ต่อราคา

2.1.2 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้

อุปสงค์ต่อรายได้ (income demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของรายได้ของผู้ซื้อ โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่

เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ อาจเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายไปขวา หรือลาดจากขวาลงมาซ้ายก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าที่ผู้บริโภคทำการซื้ออยู่ ถ้าสินค้าเป็นสินค้าปกติ (normal goods) ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อและรายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อ

รายได้สูงปริมาณเสนอซื้อก็จะสูง และเมื่อรายได้ต่ำปริมาณเสนอซื้อก็จะต่ำ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะเป็นเส้นที่ลาดขึ้นไปทางขวา มีค่าความชันเป็นบวก ดังภาพประกอบ 4

$-\frac{a}{a_1}$ = ความชันของเส้น มีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

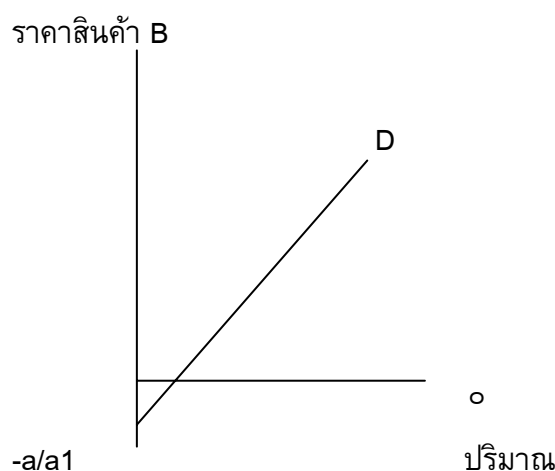
ภาพประกอบ 4 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้

การรู้ลักษณะของเส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะช่วยให้เรารู้แบบแผนการบริโภคสินค้าแต่ละชนิดของผู้บริโภคแต่ละคนได้ สำหรับสินค้าขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต เป็นต้นว่าอาหาร เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะค่อนข้างลาดในตอนแรกและชันขึ้นในตอนหลัง กล่าวคือ เมื่อรายได้ของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากระดับที่ต่ำมาก ๆ ปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้นมากในตอนแรก แต่เมื่อรายได้ของผู้บริโภคยังคงเพิ่มอีกต่อไป ส่วนเพิ่มของการบริโภคจะค่อย ๆ ลดลง ส่วนสินค้าอื่น ๆ ที่จัดอยู่ในประเภทสินค้าไม่จำเป็น เส้นอุปสงค์ต่อรายได้มักจะค่อนข้างลาด อัตราการเพิ่มขึ้นของการบริโภคมักจะสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้นี้บางครั้งเรียกกันในชื่อว่า Engel's curve

2.1.3 อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น

อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (cross demand) หรือที่เรียกกันว่า อุปสงค์ไขว้ หมายถึงปริมาณสินค้าที่ผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของราคาและปริมาณเสนอซื้อในกรณีนี้จะคาบเกี่ยวในระหว่างสินค้า 2 ชนิด ในงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นลักษณะของสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน (Substitute goods) ตัวอย่าง เช่น สบู่หอมลักซ์และสบู่หอมบีอาร์ น้ำมันปรุง

อาหารทิพย์และน้ำมันปรุงอาหารกูก ความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งในกรณีนี้จะไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือถ้าราคาสินค้า B ลดต่ำลง ปริมาณเสนอซื้อสินค้า B จะเพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งของปริมาณเสนอซื้อสินค้า B ที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมากจากการที่สินค้า B ลดลง สามารถใช้แทนสินค้า A ได้ ผู้ที่เคยซื้อสินค้า A บางคนจะหันมาซื้อสินค้า B แทนสินค้า A เมื่อราคาสินค้า B ลดลง ความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อสินค้า A และราคาสินค้า B จึงเป็นไปในลักษณะที่ว่าเมื่อ p_B ลดลง q_A จะลดลงด้วยและเมื่อ p_B เพิ่มขึ้น q_A ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นในกรณีนี้จะป็นเส้นลาดชันไปทางขวา มีค่าจุดตัดบนแกนตั้งเท่ากับ $-a/a_1$ และมีค่าความชันเป็นบวกเท่ากับ $1/a_1$ ดังภาพประกอบ 5

$-a/a_1$ = ความชันของเส้น มีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

ภาพประกอบ 5 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น

2.2 ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์และความต้องการในการศึกษา

ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2542 : 2-3) ได้กล่าวถึงทฤษฎีอุปสงค์ของการศึกษาไว้ว่า เมื่ออุปสงค์ของการศึกษาเป็นความต้องการของบุคคล หรือสังคมที่หวังจะเรียนในสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ในวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อประกอบอาชีพ และเพื่อเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่นและสังคมทั่วไป นี่คือนิสัยใจ หรือปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา แต่สิ่งจูงใจอีกประการคือ ความอยากรู้ (Curiosity) ก็ไปศึกษา หรือเรียนเพื่อสนองความอยากรู้ ไม่ได้หวังจะนำไปใช้ประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นอุปสงค์ของการศึกษาจึงแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

(1) อุปสงค์ของการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การศึกษาจึงเป็นการลงทุน (Investment) เพื่อผลิตประชากรที่เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) เป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง

(2) อุปสงค์ของการศึกษาเพื่อตอบสนองความอยากรู้ของผู้เรียน การศึกษาจึงเป็นการบริโภค (Consumption) เพื่อตอบสนองความอยาก การศึกษาจึงเหมือนกับสินค้าเพื่อการบริโภค (Consumption Goods) เป็นอุปสงค์ปกติ (Demand) คือ อยากรู้ ได้เรียน และทำให้รู้ความอยากรู้หมดไป เหมือนอยากดื่มน้ำได้ดื่มความอยากรู้ก็หมดไป

2.2.2 ทฤษฎีการศึกษา

กู๊ด (Good.1973) บรรณาธิการ Dictionary Of Education ได้ให้ความหมายของการศึกษาดังนี้

การศึกษา หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่มีคุณค่าในสังคม

การศึกษา หมายถึง กระบวนการของสังคมที่คนในสังคมได้จากสภาพแวดล้อม ซึ่งได้รับการคัดเลือกและการควบคุมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะจากโรงเรียนทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้แต่ละบุคคลมีความสามารถ และความเจริญงอกงามในสังคมที่ตนอาศัยอยู่

ดิวอี้ (Dewey . 1966) ให้ความหมายว่าการศึกษา หมายถึง การสร้างหรือการจัดประสบการณ์ใหม่ เพื่อมาเพิ่มประสบการณ์ที่มีอยู่ และให้สามารถหาประสบการณ์เพิ่มเติมอีกและการศึกษา คือความงอกงาม และเป็นกระบวนการตลอดชีวิต

อัลเฟรด มาร์แชล กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าสูงกว่าการลงทุนชนิดอื่นเมื่อลงทุนไปแล้วผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทางการศึกษา (พิชญ์สินี ชมภูคำ. 2542 : 10) ได้แก่

1. กำลังคน (Man Power) หมายถึง การศึกษาจะช่วยสร้างกำลังคนในด้านต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของประเทศชาติทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
2. ทักษะความรู้ (Skill and Knowledge) หมายถึง เครื่องมือที่จะช่วยให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ทางเศรษฐกิจได้ดีขึ้น
3. วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง การสร้างวัฒนธรรมที่มีคุณภาพสูงให้แก่สังคม เป็นการส่งเสริมและปรับปรุงวัฒนธรรมเดิมให้ดีขึ้นและลดสิ่งที่เป็นทอนความเจริญของสังคมให้น้อยลง
4. ความเจริญทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) หมายถึง การเพิ่มผลผลิตของประชาชาติโดยรวม

จากแนวคิดทางการศึกษา สรุปได้ว่า ความหมายของการศึกษานั้นพิจารณาได้หลายด้านหลายมุม และเป็นกระบวนการเชื่อมโยงกันเป็นองค์ความรู้ เพื่อเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531 : 158 - 160) ได้อธิบายอุปสงค์สำหรับการศึกษา (Demand for Education Service) ของบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีลักษณะต่างจากอุปสงค์สินค้าทั่วไป ด้วยเหตุผลอย่างน้อย 5 ประการ

1. การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษ ที่ไม่สร้างเฉพาะความพึงพอใจให้กับบุคคล หากเป็นการลงทุนเพื่อผลตอบแทนไม่ทางใดทางหนึ่งอีกด้วยในอนาคต แม้ผู้เรียนจะไม่เปิดเผยว่าเขาต้องการเข้ารับการศึกษา เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือผลตอบแทนดังกล่าวก็ตามเพราะการศึกษาย่อมเป็นการเพิ่มโอกาสให้เขามีเพื่อนฝูง และรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลวงการต่าง ๆ ก็ทำให้เขาเป็นผู้ยอมรับนับถือของบุคคลในสังคม และเป็นการโฆษณาเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของตน ดังนั้น อุปสงค์สำหรับการศึกษา จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อการแฝงอยู่ด้วย

2. การศึกษาแม้จะเป็นสินค้าบริโภค (Consumer Goods) ชนิดหนึ่ง แต่สินค้านี้แตกต่างจากสินค้าชนิดอื่น ๆ คือ จะไม่หมดสิ้นไปเมื่อได้รับการบริโภค ตรงกันข้ามยิ่งมีการบริโภคก็ยิ่งทำให้สินค้าทางการศึกษามีมากขึ้น เว้นแต่ผู้บริโภคจะวิปริต หรือผิดปกติวิสัย จากบุคคลธรรมดาสามัญเท่านั้น

3. การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่อาจจะนับมาเป็นปริมาณได้แน่นอนเหมือนสินค้าชนิดอื่น ซึ่งอาจมีหน่วยนับเป็นกิโลกรัม ลิตร ตัว ลูก เล่ม หลัง ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าทางการศึกษาประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย ย่อมประกอบด้วย ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต - นักศึกษา อุปกรณ์การเรียน การสอน และอื่นๆ อย่างไรก็ตาม เราอาจนับปริมาณทางการศึกษาออกมาในรูปใดรูปหนึ่ง เช่น จำนวนผู้ลงทะเบียน จำนวนที่นั่งเรียน จำนวนโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย ฯลฯ โดยอนุโลมก็ได้

4. ในการบริโภคสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป ผู้บริโภคจะเป็นผู้ตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เองทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการเลือกประเภทสินค้า จำนวน และแหล่งที่จะซื้อแต่สำหรับสินค้าทางการศึกษา ผู้บริโภคส่วนใหญ่คือ นักเรียน ไม่ค่อยมีอิสระในการตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวมากนัก โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกสาขาวิชา และสถาบันการศึกษา บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มักจะทำหน้าที่แทนเป็นส่วนใหญ่ ความจริง ข้อมูลนี้จะปรากฏชัดเจน เมื่อผู้เรียนอยู่ในระดับต้น ๆ โดยเฉพาะอนุบาล ประถม และมัธยมศึกษา

5. ตามปกติอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป ของบุคคล มักจะเกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในของเขาเอง และเมื่อได้รับสินค้ามาบริโภคแล้ว อุปสงค์นั้นจะหมดสิ้นไป

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษา (บุญพุ่ม เสนารักษ์. 2531 : 163 - 169)

ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ จะมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร รสนิยม หรือทัศนคติของประชากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย

กำหนดการศึกษาภาคบังคับ นโยบายการศึกษาของรัฐบาล ฯลฯ เราอาจเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชัน (Demand Function) ได้ดังนี้

$$D_{ed} = f(M, P_{ed}, P_r, N, U, A_r, O)$$

เมื่อ D_{ed} แทนอุปสงค์หรือปริมาณการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่งที่บุคคลต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลา และสถานที่หนึ่ง ๆ

M แทนระดับรายได้ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือของผู้เรียนเอง

P_{ed} แทนอัตราค่าเล่าเรียน (Education price or school fee)

P_r แทนราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง (Price of related goods)

N แทนจำนวนประชากร

U แทนรสนิยมหรือทัศนคติ (Taste or attitude) ของประชากร

A_r แทนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Related activities) กับการศึกษา

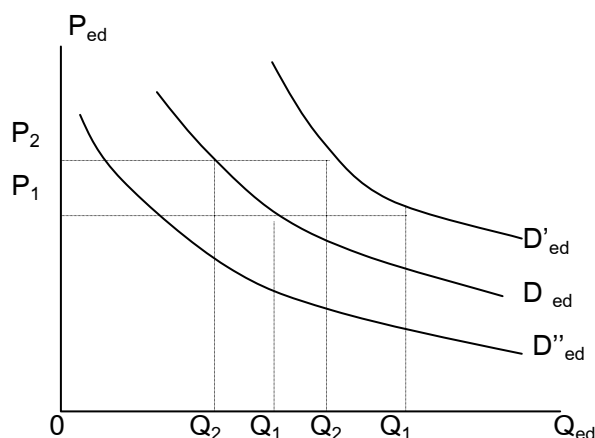
เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องการแรงงานฝีมือ หรือนักวิศวกรรมระดับสูง เป็นต้น

O แทนปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายศึกษาของรัฐ กฎหมาย

กำหนดการศึกษาภาคบังคับ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ

จากฟังก์ชันจะเห็นว่าถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือเปลี่ยนแปลงไป ฯลฯ โดยจะเปลี่ยนแปลงทีละตัว หรือพร้อมกันก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์ (D_{ed}) เปลี่ยนแปลงไปด้วย เราสามารถพิจารณาอย่างละเอียดได้ดังนี้

1. ระดับรายได้ ตามปกติถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่น หรือสมมติว่าปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงช้ามากจนถือว่าคงที่ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระดับรายได้ของเขาโดยตรง ถ้าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจะเนื่องมาจากผลของการลดภาษีเงินได้ หรือการเพิ่มอัตราเงินเดือนก็ตาม เขาจะสามารถส่งบุตรหลาน รวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษาได้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแทนได้ด้วยการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาไปทางขวามือของเส้นเดิม แสดงว่า ณ ทุกระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขาหนึ่ง ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาหนึ่งของประชาชนแทนด้วยเส้น D_{ed} ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน OP_1 ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงในทางสูงขึ้นของรายได้ ตำแหน่งเส้นอุปสงค์ D_{ed} จะเลื่อนสูงขึ้นไปเป็น D'_{ed} จะเห็นว่าอัตราค่าเล่าเรียน OP_1 แต่เดิมปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ_2 ทำนองเดียวกันอัตราค่าเล่าเรียน OP_2 แต่เดิมปริมาณอุปสงค์เท่ากับ OQ_2 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ_3 ในทางตรงกันข้าม ถ้าระดับรายได้ของประชาชนลดลง เส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะเลื่อนลงไปทางซ้ายของเส้นเดิม (D''_{ed}) เราก็สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกัน

ภาพประกอบ 6 แสดงการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของประชาชน

2. อัตราค่าเล่าเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชน เช่นเดียวกับรายได้ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นสาขาใดก็ตาม ขณะที่ปัจจัยอย่างอื่นคงที่หรือเปลี่ยนแปลงช้ามาก อุปสงค์สำหรับการศึกษานั้นก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าอัตราค่าเล่าเรียนถูกลงอุปสงค์ก็จะมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแสดงได้จากการเลื่อนขึ้นหรือลงของจุดบนเส้นอุปสงค์เส้นเดิม โดยตำแหน่งของมันไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้ามมีการคาดคะเนว่าในอนาคตค่าเล่าเรียนจะสูงขึ้น ผลก็อาจจะทำให้ประชาชนผู้บริโภครีบส่งบุตรหลานของตน รวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษามากขึ้นด้วย เพราะถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อถึงเวลาที่คาดเอาไว้ เขาก็อาจไม่สามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้จำกัด ตรงกันข้ามถ้ามีการคาดคะเนว่าอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะถูกลงผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนลดลงตามความจริงข้อนี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อเป็นอุปสงค์สำหรับสินค้าทั่ว ๆ ไป

3. ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง อาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สินค้าประกอบกัน (Complementary Goods) และสินค้าทดแทน (Substitute Goods) ในที่นี้ขอกล่าวเฉพาะสินค้าประกอบกัน ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องก็มีส่วนทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน ในกรณีสินค้าประกอบกัน ตัวอย่างเช่น ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน การสอน กับอัตราค่าเล่าเรียน ถ้าหนังสือ อุปกรณ์การเรียนมีราคาแพงขึ้น ขณะที่ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องคงที่ อัตราค่าเล่าเรียนก็จะสูงตาม ผลที่สุดอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าหนังสือ อุปกรณ์การเรียนมีราคาถูกลงอัตราค่าเล่าเรียนก็มักจะลดลง และระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะสูงขึ้น ซึ่งจะแสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ไปทางขวาของเส้นเดิม

4. จำนวนประชากร การเปลี่ยนแปลงในจำนวนประชากรก็เป็นตัวกำหนดระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษา ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการอพยพโยกย้ายถิ่นของประชากร จากแหล่งอื่น หรือจากสาเหตุใดก็ตามจากระดับเดิมขึ้นไปทางขวาตรงกันข้ามถ้าจำนวนประชากรลดลงอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลงตามตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ จะเลื่อนลงไปทางซ้ายของเส้นเดิม

5. รสนิยมหรือทัศนคติของประชาชน การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษา ตามปกติรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนจะเปลี่ยนแปลงไปก็ต่อเมื่อวัยเปลี่ยน ฤดูกาลเปลี่ยน สถานภาพเปลี่ยนและเมื่อได้พบเห็นหรือทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ด้วยตัวเองเช่นถ้าประชาชนหันมาสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้นเพราะเห็นว่าความรู้ที่ได้รับประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ในการผลิตสินค้า บริการต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดได้ อุปสงค์สำหรับการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ก็จะเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามถ้าความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ของประชาชนเสื่อมลงจะด้วยสาเหตุใดก็ตามผลก็จะทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับวิชาดังกล่าวลดลงด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างหรือกิจกรรมบางประเภท โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน

6. ปัจจัยอื่น ๆ ปัจจัยอย่างอื่นนอกเหนือจากทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว เช่น ยศถาบรรดาศักดิ์ และรายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การเปลี่ยนแปลงในนโยบายการศึกษาของรัฐ การออกกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับ ความเชื่อของสังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การจัดสร้างหรือจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการขนส่งและคมนาคม การจัดสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน การรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม สุขภาพพลานามัยของประชาชน ระยะเวลาและความยากง่ายในการเรียน ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน

สรุป อุปสงค์ทางการศึกษาได้ว่าเป็นการบริโภคสินค้าและบริการพิเศษที่มีการลงทุน แอบแฝง โดยได้รับผลตอบแทนทางด้านสังคมและส่วนบุคคล สำหรับการศึกษาจะมีการขยายตัวไปพร้อมกับการเพิ่มจำนวนประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ และอุปทานบริการทางการศึกษา อุปสงค์การบริการทางการศึกษาจะมีปัจจัยทางด้านรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน จำนวนประชากร รสนิยมและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกเหนือจากปัจจัยที่กล่าวมา

3. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์

ความหมายของภาพลักษณ์

คำว่า “ภาพลักษณ์” ซึ่งเดิมใช้คำว่า ภาพพจน์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Image ซึ่งเคยมีผู้แปลว่า จินตนาการ ซึ่งคำว่า ภาพพจน์ นั้น พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ที่

ปรีชาคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยได้แจ้งต่อที่ประชุมของคณะกรรมการว่าน่าจะมี ความหมายตรงกับคำว่า Figure of Speech (ราชบัณฑิตยสถาน. 2538 : 62) อย่างไรก็ตาม คำว่า จินตนาการ ก็ไม่ค่อยนิยามกันอย่างแพร่หลาย ต่อมาคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ราชบัณฑิตยสถานได้ บัญญัติคำว่าภาพลักษณ์ขึ้นมาใช้แทนที่ (ศุภณัฐ์ กรุงเทพมหานคร. 2546 : 11)

Daniel J. Boorstin ได้อธิบายความหมายของภาพลักษณ์ (Image) ไว้ 6 ประการ (สุนิสา ประวิชัย. 2545 : 103)

1. An Image is Synthetic ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยมีการวางแผน สร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และรู้สึกประทับใจ

2. An Image is Believable ภาพลักษณ์คือความน่าเชื่อถือ ภาพลักษณ์เป็นการสร้าง ภาพในใจของคนเราที่เกี่ยวกับสถาบัน หรือ บุคคลให้มันคงเป็นที่ยอมรับ การสร้างภาพลักษณ์นี้จะ ไม่มีประโยชน์ ถ้าไม่มีความเชื่อถือในสถาบันหรือบุคคลนั้น

3. An Image is Passive ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่คงอยู่และถูกสมมติขึ้นมาให้มีความ เหมาะสมกับสภาพเหตุผลและความเป็นจริง ผู้ที่สร้างภาพลักษณ์ถูกคาดหวังว่าภาพลักษณ์นั้น และ ผู้รับก็คาดหวังว่าภาพลักษณ์นั้นจะเป็นไปตามที่ได้รับจริง

4. An Image is Vivid and Concrete ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้คงทน

5. An Image is Simplified ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เข้าใจได้ง่าย

6. An Image is Ambiguous ภาพลักษณ์มีความคลุมเครือ ล่องลอยอยู่ระหว่าง จินตนาการและความรู้สึกและอยู่ระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริง

ความสำคัญของภาพลักษณ์

เสริมชัย ระกำพลและคณะ (2543 : 13) กล่าวว่า การอยู่รอดของการดำเนินกิจการของ หน่วยงานทุกหน่วยงานขึ้นอยู่กับภาพลักษณ์ หากหน่วยงานหรือองค์การสถาบันใดมีภาพลักษณ์ที่ดี ประชาชนก็จะเกิดความเลื่อมใสศรัทธา ให้ความไว้วางใจและให้ความร่วมมือต่อหน่วยงานนั้น ๆ ก่อให้เกิดความราบรื่นในการดำเนินงานและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานนั้น ๆ ในทางตรงกัน ข้าม ถ้าหากหน่วยงานใดมีภาพลักษณ์ในเชิงลบมีชื่อเสียงเลื่อมเสีย ประชาชนก็จะไม่ไว้วางใจไม่ เชื่อถือ เกิดความระแวงสงสัย หรือเกลียดชังหน่วยงานนั้นไปในที่สุด ซึ่งผลที่ตามมาก็คือหน่วยงาน หรือองค์การนั้น ๆ ย่อมประสบอุปสรรคนานาชนิดในการปฏิบัติงาน และถ้าหากปล่อยทิ้งไว้ไม่มีการ แก้ไข หน่วยงานนั้นก็จะไม่สามารถอยู่รอดได้ ต้องล้มเลิกกิจการไปในที่สุด

ดังนั้น หน่วยงานหรือองค์การ สถาบันต่าง ๆ จึงพยายามแข่งขันในการสร้างภาพลักษณ์ ที่ดีให้หน่วยงานของตน องค์การใดก็ตามหากมีภาพลักษณ์ที่เป็นไปในทางที่เสื่อมเสียแล้ว หน่วยงาน องค์การนั้นย่อมไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจจากประชาชน ประชาชนอาจมีความ ระแวงสงสัยหรือเกลียดชัง รวมทั้งไม่ให้ความร่วมมือสนับสนุน ในทางตรงกันข้ามหากหน่วยงานหรือ องค์การใดมีภาพลักษณ์ที่ดี ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานองค์การย่อมสว ยสดงงาม เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา เป็นที่ไว้วางใจ

ประเภทของภาพลักษณ์

แฟรงค์ เจฟกินส์ (เสริมชัย ระกำพล; และคณะ. 2543 : 13 – 14 ; อ้างอิงจาก Jefkins. 1997) ได้จำแนกประเภทของภาพลักษณ์ ในเชิงการประชาสัมพันธ์ ไว้ดังนี้

1. ภาพลักษณ์เชิงซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ของหน่วยงานในสายตาของคนทั่ว ๆ ไป ซึ่งจะแตกต่างกันออกไป หรืออาจจะเป็นภาพลักษณ์ที่ตัวแทนขององค์กรหรือสถาบันทำให้เกิดขึ้น เช่น พนักงานขายของบริษัทแต่ละแห่งก็ทำให้ภาพลักษณ์ของบริษัทเหล่านั้นแตกต่างกันออกไป มีทั้งภาพลักษณ์ที่ดีและไม่ดีต่อหน่วยงานแห่งเดียวกันนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของพนักงานขายแต่ละคน เป็นต้น

2. ภาพลักษณ์ปัจจุบัน (Current Image) เป็นภาพลักษณ์ตามความเป็นจริงในปัจจุบันที่กลุ่มชนมีต่อหน่วยงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ เป็นทัศนคติที่เหมือนกัน ของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อหน่วยงาน เช่น ภาพลักษณ์ไม่ดีของกรุงเทพมหานคร เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมกรุงเทพฯ ภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของตำรวจ เป็นต้น ภาพลักษณ์ปัจจุบันสำคัญมากเพราะเป็นภาพลักษณ์ที่สะท้อนจุดยืนของหน่วยงานในขณะนั้น

3. ภาพลักษณ์กระจกเงา (Mirror Image) เปรียบได้กับเวลาที่ส่องกระจก ก็จะเห็นภาพตนเองในกระจก ในภาพนั้นเขาอาจจะมองว่าสวยงาม สง่า หรือตรงกับลักษณะใดก็ได้ตามความนึกคิดของเขา เช่น ภาพลักษณ์ที่ฝ่ายบริหารเชื่อเอาเองว่าเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป ซึ่งโดยแท้จริงแล้วอาจเป็นเพียงการปักใจเชื่อที่ผิดก็ได้ หรือเป็นข้อผิดพลาดของฝ่ายบริหารเองที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่ได้รายงานให้ทราบแล้ว แต่ไม่สนใจหรือไม่ยอมเชื่อถือ

4. ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา (Wish Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ฝ่ายบริหารต้องการให้เกิดขึ้นกับหน่วยงานกับสินค้าหรือบริการ และพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ปรารถนาขึ้น

5. ภาพลักษณ์สูงสุดที่ทำได้ (Optimum Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นโดยตระหนักในความเป็นจริงและการมีความเข้าใจ การรับรู้ (Perception) ของผู้รับข่าวสาร อุปสรรคของการใช้สื่อต่าง ๆ และสื่อมวลชน รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ยากต่อการควบคุม และอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างภาพที่พึงปรารถนาได้ ดังนั้นภาพลักษณ์ชนิดนี้จึงเป็นภาพลักษณ์ที่ผู้เกี่ยวข้องรู้จักประมาณตนและตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนไม่ทำให้การกำหนดภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนามีความสูงส่งมากเกินไปจนความเป็นจริงภาพลักษณ์ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง (Correct and Incorrect Image)

6. ภาพลักษณ์สินค้า / บริการ (Product / Service Image) สินค้าหรือบริการก็มีภาพลักษณ์ของตัวเองเช่นเดียวกับองค์กร สินค้าหรือบริการบางอย่างอาจมีภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดี เช่น บุหรี่ หรือสถานอาบอบนวด แต่สินค้าหรือบริการที่องค์กรมี ไม่ว่าจะเป็นภาพลักษณ์เชิงบวกหรือลบ หรือกลาง ๆ ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรุงแต่งให้มีเอกลักษณ์ เป็นที่ยอมรับมากขึ้นจาก

สังคม นอกจากนี้ภาพลักษณ์ขององค์กรจะเป็นเช่นไร ภาพลักษณ์สินค้าก็มีความเกี่ยวพันเป็นอย่างมาก

7. ภาพลักษณ์ตราสินค้า (Brand Image) เป็นภาพลักษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับภาพลักษณ์สินค้า เพียงแต่กรณีนี้เป็น “ตราสินค้า” “ยี่ห้อสินค้า” หรือ “Logo” “สัญลักษณ์” เช่น ตราภูเขา , Domon เป็นต้น

8. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพลักษณ์ขององค์กรการใดองค์กรหนึ่ง โดยเน้นภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยรวมถึงสินค้า ยี่ห้อสินค้า ระบบการบริหารบริษัท ความมั่นคงบุคลากรมีคุณภาพ ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น

9. ภาพลักษณ์สถาบัน (Institutional Image) ซึ่งคล้ายกับภาพลักษณ์องค์กรดังกล่าวข้างต้น เพียงมุมมองเฉพาะตัวบริษัทหรือตัวสถาบัน ความรับผิดชอบต่อสถาบันที่มีต่อสังคม เป็นสถาบันที่มั่นคง เจริญก้าวหน้า แต่ทั้งนี้จะไม่มุ่งในเชิงธุรกิจการค้าหรือการตลาดหรือตราสินค้าอะไรทั้งสิ้น นอกจากบทบาทหรือพฤติกรรมของสถาบันอย่างเดียว

ภาพลักษณ์ขององค์กร

อำนาจ วีรวรรณ (2527 : 91 - 93) ได้แสดงทัศนะว่าการสร้างภาพลักษณ์เป็นพื้นฐานที่องค์กรขนาดใหญ่ทุกแห่งจะต้องให้ความสนใจ ถ้าเราสร้างไว้ดีแล้ว เท่ากับเราวางรากฐานขององค์กรไว้อย่างแน่นหนา เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ องค์กรย่อมไม่สั่นคลอนมากมาย สามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งภาพลักษณ์เป็นเรื่องของการสร้างสรรค์และต้องใช้เวลาในการสร้างอย่างยาวนาน และต่อเนื่อง นอกจากนี้ภาพลักษณ์อาจถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นไม่น้อยกว่าความเป็นจริง ภาพลักษณ์ที่ลวงตานั้นจะไม่มีวันยั่งยืนถาวร ภาพลักษณ์ที่มั่นคงถาวรจะต้องเป็นสิ่งที่อยู่บนรากฐานของความจริงและมีการพัฒนาให้เข้มแข็งขึ้นตลอดเวลา ซึ่งในสังคมที่กำลังพัฒนาอย่างในประเทศไทย เรา ได้มีปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงกับเรื่องภาพลักษณ์อยู่สองประการ คือ

ประการแรก การสื่อสารมีรูปแบบเพิ่มมากขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ทั้งสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์และวิทยุ โดยมีเทคโนโลยีใหม่ๆ ผสมกับความก้าวหน้าของระบบการสื่อสารใหม่ ซึ่งล้นแล้วแต่ทำให้สังคมมีความตื่นตัว มีความอยากรู้อยากเห็นและมีโอกาสได้รู้ได้เห็นมากขึ้น

ประการที่สอง องค์กรต่าง ๆ มีลักษณะเป็นสาธารณะมากขึ้น หรือเป็นองค์กรของมวลชนมากขึ้น นั่นคือองค์กรต่าง ๆ มีลักษณะเป็นองค์กรแบบเปิด ข้อเท็จจริง ข่าวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ จะต้องถูกเปิดเผยต่อสาธารณะ

ดังนั้น องค์กรยิ่งใหญ่ขึ้นก็ยิ่งจำเป็นต้องตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของคนให้มากขึ้น การสร้างความเข้าใจกับมวลชนโดยเสนอความจริงให้ทราบอย่างถูกต้อง จึงเป็นความจำเป็นอีกข้อหนึ่งที่เรจะต้องยอมรับในภาวะปัจจุบัน

ภาพลักษณ์ขององค์กรเกิดขึ้นได้สองทาง คือ

1. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ คือการปล่อยให้ไปไปตามสภาวะแวดล้อมที่กระทบ ซึ่งภาพที่ออกมาอาจจะผิดเพี้ยนไปจากความจริง เพราะอิทธิพลของทัศนคติในแต่ละสังคมที่ไม่เหมือนกัน
2. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่ง คือการใช้กระบวนการในการสร้างภาพลักษณ์ทำให้เกิดภาพที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นภาพจริงหรือภาพลวงก็ตาม

ภาพลักษณ์ขององค์กรที่สังคมต้องการควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นองค์กรที่เจริญก้าวหน้าทันโลก เพราะกิจกรรมที่แต่ละองค์กรกระทำย่อมมีผลต่อสังคมอย่างแน่นอน ถ้าองค์กรใดมีความเจริญก้าวหน้าทันโลกย่อมมีความคล่องตัวในการปรับกิจกรรมให้ออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ ผลผลิตที่ออกมาย่อมมีประสิทธิภาพ เกื้อหนุนให้สังคมมีความอยู่ดีกินดีไปด้วย
2. มีการบริการและสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า องค์กรในฐานะผู้ผลิตสินค้าหรือบริการ ย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับลูกค้าซึ่งเป็นผู้ใช้ผลผลิต ในสายตาของลูกค้าซึ่งเป็นสมาชิกในสังคม ย่อมต้องการบริการที่มีประสิทธิภาพ คือต้องการความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง มีอรรถยาศัยไมตรี และสัมพันธ์ภาพอันดี และบางครั้งต้องรักษาความลับในเรื่องที่ลูกค้าไม่ต้องการเปิดเผยด้วย
3. มีระบบบริหารและฝ่ายจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง องค์กรที่มีระบบบริหารแลฝ่ายจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง ย่อมสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดผลิตสินค้าหรือบริการที่มีประสิทธิภาพให้แก่สังคม และมีแนวโน้มที่จะเจริญก้าวหน้า เป็นองค์กรที่มั่นคงซึ่งทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคงด้วย
4. ทำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนรวม เศรษฐกิจของประเทศจะมั่นคง ประชาชนจะพอกพูนตามสมควรแก่สภาพ เกิดจากองค์กรที่ประกอบกิจการ และดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนรวม ย่อมได้รับการยกย่องและสนับสนุนจากสังคม
5. ปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายของบ้านเมือง องค์กรที่ปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายของบ้านเมือง ย่อมแสดงถึงความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมส่วนรวมด้วย องค์กรในลักษณะนี้จึงเป็นองค์กรที่สังคมต้องการ
6. ความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูง องค์กรใดที่ประกอบกิจกรรมโดยคำนึงถึงความก้าวหน้า ความมั่นคงและสวัสดิการของประชาชนส่วนรวมและพยายามเกื้อหนุนสังคมให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่ควรจะเป็น ทั้งในด้านการศึกษา ศิลธรรมและวัฒนธรรมย่อมถือได้ว่าเป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสูงและย่อมเป็นองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากสังคมเป็นการตอบแทน

4. แนวความคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4P's)

คอตเลอร์ ฟิลิป (Kotler Philip.1994 : 98-99) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมการตลาด หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ซึ่งบริษัทใช้ร่วมกันเพื่อสนองความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยเครื่องมือต่อไปนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จึงประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) มีคุณค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้

2. ราคา (Price) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาคือ P ตัวที่สองที่เกิดขึ้นมาถัดจาก Product ราคาคือต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ผลิตภัณฑ์กับราคา ผลิตภัณฑ์นั้นถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา เขาก็จะตัดสินใจซื้อ

3. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมในการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการขาย (Personal Selling) และการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้คน (Nonpersonal Selling)

4. การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรม ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์กรไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย ก็คือสถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายตัวสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง

บูน และ คูล (Boone; & Kurtz. 1989 : G - 9) ได้นำเสนอส่วนประสมการตลาดได้ดังนี้

1. กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (Product Strategy)

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่น่าเสนอกับตลาดเพื่อความสนใจ ความอยากได้ หรือการบริโภค ที่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความจำเป็น

ราคา หมายถึง สิ่งที่บุคคลจ่ายสำหรับสิ่งที่ได้มา ซึ่งแสดงถึงมูลค่าในรูปเงินตรา หรืออาจหมายถึงจำนวนเงินและหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์และบริการ การปรับปรุงราคาทำให้เกิดมูลค่าในตัวสินค้า

2. กลยุทธ์การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution Strategy)

การจัดจำหน่าย หมายถึง การเลือกและการใช้ผู้เชี่ยวชาญทางการตลาดประกอบด้วย คนกลาง บริษัทขนส่ง และบริษัทเก็บรักษาสินค้าที่เหมาะสมกับลูกค้าเป้าหมายโดยสร้างอรรถประโยชน์ด้านเวลา สถานที่ ความเป็นเจ้าของ ที่ใช้เพื่อการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์หรือบริการจากองค์กรไปยังตลาด การจัดจำหน่ายต้องขึ้นอยู่กับกลไกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการไปยังผู้บริโภคซึ่งต้องพิจารณาถึงวิธีที่น่าเสนอผลิตภัณฑ์เพื่อขาย

3. กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด (Promotion Strategy)

การส่งเสริมการตลาด หมายถึง การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อวัตถุประสงค์ของการติดต่อสื่อสารเพื่อแจ้งข่าวสารเพื่อจูงใจ เพื่อเตือนความทรงจำ ลูกค้ำเป้าหมายเกี่ยวกับบริษัทและการส่งเสริมการตลาด

อี.เจโรม แมคคาร์ธี (E.Jerome McCarthy : 1990) ได้กล่าวว่ากิจกรรมทางการตลาดที่บริษัทได้จัดเตรียม ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาดเพื่อที่มุ่งจะตอบสนองความต้องการของลูกค้าดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นสิ่งที่ต้องมีการพิจารณาออกแบบหรือพัฒนาเพื่อมุ่งให้ตรงกับความต้องการของตลาดหรือลูกค้า โดยผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยสินค้าและบริการ รวมทั้งภาพพจน์ของผลิตภัณฑ์ที่มีต่อลูกค้า

2. ราคา (Price) การกำหนดราคาต้องให้มีความถูกต้องเหมาะสม โดยพิจารณาทั้งลักษณะของการแข่งขันในตลาดเป้าหมาย และปฏิกิริยาของลูกค้าต่อราคาที่แตกต่างกัน หากลูกค้า

3. การจัดจำหน่าย (Place) คือการนำผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเป้าหมาย ผลิตภัณฑ์จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีไม่ได้ หากไม่สามารถไปถึงทันเวลาและในสถานที่ที่มีความต้องการแล้ว ดังนั้นในเรื่องของการจัดจำหน่ายจึงมีการพิจารณาเกี่ยวกับสถานที่ เวลา และบุคคลที่สินค้าและบริการควรถูกนำไปเสนอขาย

4. การส่งเสริมการขาย (Promotion) คือ การแจ้ง การบอกกล่าว และการขายความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ต้องให้ลูกค้าเป้าหมายรับรู้ ซึ่งการส่งเสริมการตลาดนั้นมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ซื้อ รวมทั้งยังทำให้ลูกค้าเป้าหมายมั่นใจว่าผู้ขายมีสินค้าหรือบริการที่ลูกค้าต้องการโดยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การขายโดยพนักงานและการส่งเสริมการขาย

สรุป ส่วนผสมทางการตลาด ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและประทับใจในตัวสินค้าหรือบริการขององค์กร ดังนั้นสถานศึกษาก็ถือว่าเป็นองค์กรที่ให้บริการแก่ลูกค้าหรือนักศึกษา ให้เกิดความพึงพอใจประทับใจและเป็นที่ยอมรับของนักศึกษา ฉะนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมทางการตลาด เพื่อสร้างทัศนคติและภาพลักษณ์ที่ดี ให้นักศึกษามีความต้องการที่จะเลือกศึกษาในสถานศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากตัวแปรที่มีผลต่อการเลือกการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนนักศึกษามีหลายตัวแปรจึงจะขอกว่าเพียงตัวแปรที่ได้ศึกษาจากวรรณกรรมแล้วพบว่ามีความสำคัญได้นำมาทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ

อุปสงค์ในการศึกษาต่อ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- อาชีพของผู้ปกครอง

- รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ได้แก่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย การประชาสัมพันธ์ สถานที่ตั้ง

อุปสงค์ในการศึกษาต่อ

ประยูร มัยโกคา (2542 : 93 - 94) ได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร พบว่าในความต้องการศึกษาต่อนั้นนักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ และวิชาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือวิชาพณิชยกรรม สำหรับเหตุผลส่วนตัวของการศึกษาต่อนักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเองเป็นเหตุผลแรก เหตุผลรองลงมาคือ บิดาเป็นผู้แนะนำให้เรียน เหตุผลทางการเงิน นักเรียนทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะหางานทำได้ง่ายและรายได้ดี เหตุผลด้านความถนัด ความสนใจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

จรรยา เกตุทัตทิมา (2544 : 32) ได้วิจัยเกี่ยวกับ การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าปัจจุบันอาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองไม่มีผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากสื่อต่าง ๆ และการสื่อสารข้อมูลในปัจจุบันมีการแพร่หลาย และรวดเร็วมาก

กรรมธร ธรรมพิทักษ์ (2541 : 55) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า ครอบครัวที่มีรายได้น้อยโอกาสที่จะส่งบุตรเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษาจะมีมาก และผลที่ได้ตรงตามสมมติฐานที่ว่า ครอบครัวมีรายได้น้อยนิยมส่งบุตรหลานเรียนในระดับอาชีวศึกษา

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 140:142) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดาสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยบิดาจะเป็นผู้มีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัว รายได้ส่วนใหญ่ของครอบครัวมาจากบิดาเป็นหลัก ถ้าบิดามีรายได้น้อยก็จะมีผลต่อการศึกษาของบุตร

ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพ การเลือกศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งได้มีผู้ทำการศึกษาในด้านนี้ คือ

สมบัติ สุขสมบูรณ์ (2540 : 397) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสนใจเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ศิริลี ดิลกหัตถการ (2547 : 345) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่างกัน

ปัจจัยด้านภาพลักษณ์

สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน (2540 : 78) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ สาขาวิชาบริหารธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องการ และด้านคุณลักษณะของสถาบัน

ศิริลี ดิลกหัตถการ (2547 : 51) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนชั้นปีที่ 1 โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านลักษณะของสถาบันโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัยเป็นสถาบันเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงมานานมีศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จร่วม 60 กว่าปี ได้สร้างชื่อเสียงและผลงานตามหน่วยงานต่าง เป็นที่ยอมรับในสังคม

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด สำรวจ “การเลือกโรงเรียนให้ลูก : เกมวางแผนมากเพื่ออนาคต” พบว่า ผู้ปกครองในกรุงเทพฯ ยังคงเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลานโดยการพิจารณาจากคุณภาพและชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหลัก ดังนั้น เด็กนักเรียนในกรุงเทพฯ ถึงร้อยละ 30.9 ยังเลือกที่จะสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงซึ่งเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2541 เด็กนักเรียนในกรุงเทพฯ ที่เลือกเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเพียงร้อยละ 23.9 เท่านั้น

สรุป จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าปัจจัยที่เข้าไปมีความสัมพันธ์ต่อความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปริมาณอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 เป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร (Discovery of relationship between variables) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนที่มีประวัตินักเรียนเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 จนถึงปีการศึกษา 2548 ดังนี้

- โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
- โรงเรียนแก่งคอย
- โรงเรียนเสนาไห้
- โรงเรียนหินกอง (พิบูลย์อนุสรณ์)
- โรงเรียนหนองแคสกรกิจ
- โรงเรียนปากเพรียววิทยาคม
- โรงเรียนปากข้าวสาร
- โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดเชิงเขา)
- โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดป่ารุ่งธรรม)
- โรงเรียนชุมชนวัดหนองโนใต้

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 90) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เลือกโรงเรียน

จากการสำรวจพบว่า โรงเรียนที่มีประวัตินักเรียนเข้าศึกษาที่วิทยาลัยสารพัดช่างในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ถึงปีการศึกษา 2548 มีจำนวนทั้งหมด 10 โรงเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งโรงเรียน 10 โรงเรียน ออกเป็น 2 ประเภท ตามระดับชั้นการเปิดสอน จะได้โรงเรียนมัธยมศึกษา (โรงเรียนที่มีการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6) จำนวน 5 โรงเรียนและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 5 โรงเรียน (ดังตาราง 2) และทำการเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่ทดแทนใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม โดยจับฉลากเอา 1 โรงเรียน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้โรงเรียนแก่งคอย และ 1 โรงเรียน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่โรงเรียนปากข้าวสาร ซึ่งผู้วิจัยขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาของโรงเรียนแก่งคอยและโรงเรียนปากข้าวสาร สอบถามนักเรียนเบื้องต้น ได้จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนแก่งคอย จำนวน 294 คน และโรงเรียนปากข้าวสาร จำนวน 66 คน รวมจำนวน 360 คน

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (บุญชม ศรีสะอาด. 2537: 37 - 44) ดังนี้

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5-10%

เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนและมีจำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30% ในที่นี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 30% จากจำนวนประชากรทั้งหมด 360 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 108 คน

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สุ่มรายชื่อนักเรียนแต่ละโรงเรียนผู้วิจัยเลือกใช้วิธีสุ่มแบบอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลากแบบไม่ทดแทน และเก็บตัวอย่างให้ได้ครบตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณไว้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนแก่งคอย จำนวน 88 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนปากข้าวสาร จำนวน 20 คน ดังแสดงในตาราง 3 ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่าง 108 คน คิดเป็น 100%

- จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ในโรงเรียนแก่งคอย จำนวน 294 คน คิดเป็นสัดส่วนดังนี้ $294 \times \frac{100}{360} = 81.66 \%$
- จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ในโรงเรียนปากข้าวสาร จำนวน 66 คน คิดเป็นสัดส่วนดังนี้ $66 \times \frac{100}{360} = 18.34 \%$
- จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ในโรงเรียนแก่งคอย คิดเป็น 81.66% เป็นจำนวน $108 \times \frac{81.66}{100} = 88$ คน
- จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ในโรงเรียนปากข้าวสาร คิดเป็น 18.33 คน เป็นจำนวน $108 \times \frac{18.33}{100} = 20$ คน

ตาราง 2 แสดงผลการแบ่งชั้นประเภทของโรงเรียน ตามระดับการเปิดสอนของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยม	นักเรียน	นักเรียนที่	โรงเรียนขยายโอกาส	นักเรียน	นักเรียนที่
	ม.3	ต้องการ		ม.3	ต้องการ
	ทั้งหมด	ศึกษาต่อ		ทั้งหมด	ศึกษาต่อ
	(คน)	ปวช. (คน)		(คน)	ปวช. (คน)
สระบุรีวิทยาคม	605	105	ปากเพรียววิทยาคม	135	74
แก่งคอย	587	294	ปากข้าวสาร	120	66
เสาไห้	553	112	เทศบาล 6 (วัดเชิงเขา)	33	20
หนองแคสรีกิจ	365	91	เทศบาล 4 (วัดบำรุงธรรม)	52	30
หินกอง	324	152	หนองโนใต้	35	21
รวม 5 โรงเรียน	2,434	754	รวม 5 โรงเรียน	375	211

ตาราง 3 แสดงผลการคำนวณขนาดตัวอย่างตามระดับการเปิดสอนของโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	โรงเรียน	นักเรียนที่	ขนาดตัวอย่าง
		ต้องการศึกษาต่อ	
		ปวช. (คน)	
โรงเรียนมัธยม	แก่งคอย	294	88
โรงเรียนขยายโอกาส	ปากข้าวสาร	66	20
รวม 2 โรงเรียน		360	108

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาแบบสอบถามจะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัยยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ ไปขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำ ในการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้อ่านแล้วมีความชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำมาดำเนินการทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดบำรุงธรรม) จำนวน 30 คน ในวันที่ 13 ธันวาคม 2548
7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทำการทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2536 : 171) ซึ่งค่าแอลฟาที่ได้แสดงถึงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มากแสดงว่ามีความเชื่อถือได้มาก ซึ่งจากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9103

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่ง เป็น

4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อและปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- การเลือกศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาอื่น ๆ หรือศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่างและการเลือกสาขาวิชาเรียน โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ได้แก่

- อาชีพของผู้ปกครอง โดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)
- รายได้รวมของผู้ปกครอง โดยเป็นแบบสอบถามแบบคำถามเปิด (Open Ended

Question)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ได้แก่

ด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย

- คุณภาพการจัดการศึกษา
- การให้บริการชุมชนและสังคม
- ด้านนักศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น ความประพฤติ การแต่งกาย และคุณภาพของนักศึกษา

ด้านการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

ด้านสถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง

โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) และคำถามแต่ละข้อได้กำหนดน้ำหนักคะแนน 1 ถึง 5 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 107)

ในการแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 108) ดังนี้

ภาพลักษณ์ด้านชื่อเสียงของวิทยาลัย หมายถึง การยอมรับของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย

- ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา หมายถึง วิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ สอนโดยครูที่มีความรู้ความสามารถ
- ด้านการให้บริการประชาชน หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาความยากจน การส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนและนักเรียนในการประกอบอาชีพ การให้บริการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนทั่วไปในการเดินทางในวันหยุดเทศกาล

- ด้านนักศึกษา หมายถึง วิทยาลัยให้ความสนใจด้านความประพฤติ และการแต่งกายของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่าง มีความประพฤติและแต่งกายเรียบร้อย และด้านคุณภาพของนักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยสารพัดช่างมีความรู้

ความสามารถและทักษะเป็นที่ยอมรับของสถาบันการศึกษาอื่น และสถานประกอบการ แบ่งการวัดได้ดังนี้

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยไม่มีชื่อเสียง

การแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยไม่มีชื่อเสียง

ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในด้านต่างๆ ได้แก่ การทำป้ายโฆษณาและป้ายโปสเตอร์ ตามสถานที่ต่างๆ การจัดทำสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ข่าวสารรวมทั้งกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะช่วงมีการรับสมัคร นักเรียนใหม่ทุกครั้ง ซึ่งแบ่งการวัดได้ดังนี้

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าวิทยาลัยไม่มีการประชาสัมพันธ์

การแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าวิทยาลัยไม่มีการประชาสัมพันธ์

ด้านสถานที่ตั้ง หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี เกี่ยวกับ ตำแหน่งที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน ซึ่งแบ่งการวัดได้ดังนี้

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัย มีความสะดวกอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนคิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยไม่มีความสะดวก

การแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยมีความสะดวกอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าการเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยไม่มีความสะดวก

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบได้เสนอเกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านอื่นๆ ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามจำนวน 108 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้สถานศึกษาที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ของโรงเรียนแก่งคอย และโรงเรียนปากข้าวสาร ในวันที่ 16 – 17 ธันวาคม 2548 การแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามรายชื่อที่ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มและในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งผู้วิจัยมีการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนลักษณะของแบบสอบถามให้กับนักเรียนทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

3. รวบรวมแบบสอบถามตรวจนับจำนวนแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถาม

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและทำการลงรหัส (Coding) นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกเข้า File เพื่อทำการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปที่ใช้ในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปริมาณอุปสงค์ในการศึกษาต่อ รวมถึงสาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อาชีพและรายได้รวมของผู้ปกครอง และใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยเพื่ออธิบายข้อมูลด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

3. ทดสอบความสัมพันธ์ (Chi-square test) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ที่มีต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square test) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับความคลาดเคลื่อน 5%) ทั้งนี้โดยกำหนดสมมติฐานเพื่อทดสอบนัยสำคัญดังนี้

H_0 : ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กัน (Independence)

H_1 : ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กัน (Dependence)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541:35)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

โดยที่

P = ค่าร้อยละ

f = ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 59-60) คือคะแนนตัวหนึ่งซึ่งเกิดจากการเอาค่าคะแนนทุกตัวมารวมกันและหารด้วยจำนวนของคะแนนทั้งหมด

โดยที่

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

n = จำนวนทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนเฉลี่ย

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541:65)

$$SD. = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

โดยที่

x_i = ค่าของข้อมูล

n = จำนวนข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อ 1-3 ใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 212 - 219)

$$X^2 = \frac{\sum (o - E)^2}{E}$$

โดยที่

X^2 = สัญลักษณ์ของไค-สแควร์ (Chi-square test)

o = ความถี่ที่แท้จริงได้

E = ความถี่ที่คาดหวังหรือที่กำหนด

N = จำนวน

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 ค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (Reliability of the test) โดยใช้วิธีการหาค่าครอนบัค แอลฟา (Alpha-Coefficient Conbach) (ล้วน สายยศ. 2538:249)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2})}$$

โดยที่

α = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ

s_i^2 = คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

$\sum s_i^2$ = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเครื่องมือวัดแต่ละข้อ

s_t^2 = คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$\alpha = \frac{25}{25 - 1(1 - \frac{19.72}{156.33})} = 0.9103$$

บทที่ 4

การนำเสนอผลของข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาอุปสงค์ในการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน	ค่าสถิติของการทดสอบไค-สแควร์ (Chi – Square)
p	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 อุปสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่วิทยาลัยสารพัดช่างหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ รวมถึงสาขาที่สนใจศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย ด้านชื่อเสียง ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่ตั้งของวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

ลักษณะข้อมูล

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ		
- อาชีพของผู้ปกครอง		
- รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	14	13.0
- พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	21	19.4
- ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	22	20.4
- รับจ้าง / เกษตร / ประมง / อื่นๆ	51	47.2
- (รับจ้าง 48 คน , เกษตร/ประมง 2 คน , อื่นๆ 1 คน)		
รวม	108	100
- ระดับรายได้ต่อเดือนรวมกันของผู้ปกครอง		
- 3,000 - 16,000 บาท	28	25.9
- 16,001 - 29,000 บาท	46	42.6
- 29,001 - 42,000 บาท	30	27.8
- 42,001 - 55,000 บาท	4	3.7
รวม	108	100
ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ		
- คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)		
- ต่ำกว่า 2.00	22	20.4
- 2.00 – 2.49	29	26.9
- 2.50 - 2.99	30	27.8
- 3.00 – 3.49	13	12.0
- 3.50 - 4.00	14	13.0
รวม	108	100

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปรต่างๆ ได้ดังนี้

อาชีพของผู้ปกครอง จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง เกษตร / ประมง และอาชีพอื่นๆ มากที่สุด มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ตามลำดับ

เนื่องจากอาชีพของผู้ปกครอง บางอาชีพมีผู้ตอบน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงรวมอาชีพเกษตร / ประมง อาชีพรับจ้าง และอาชีพอื่นๆ อยู่ด้วยกันเพราะลักษณะของอาชีพสามารถจะจัดอยู่ในประเภทเดียวกันได้ เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถามมีผู้ปกครองที่มีรายได้รวมต่อเดือนระหว่าง 16,001 – 29,000 บาท มากที่สุด มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมา มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 29,001 – 42,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 3,000 – 16,001 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และรายได้รวมต่อเดือนระหว่าง 42,001 – 55,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ

คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ผู้ตอบแบบสอบถามมีผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 2.50 - 2.99 มากที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมา มีผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 2.00 – 2.49 มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ต่ำกว่า 2.00 มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 3.00 – 3.49 มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และ ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 3.50 - 4.00 มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 1 การศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยการแจกแจงจำนวน และค่าร้อยละ

ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละของอุปสงค์ในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาลัยที่เลือกศึกษาต่อ		
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ	67	62.0
- วิทยาลัยสารพัดช่าง	41	38.0
รวม	108	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาที่สนใจศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง		
- สาขาวิชาช่างยนต์	18	43.9
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	13	31.7
สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	4.9
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	5	12.2
สาขาวิชาการบัญชี	3	7.3
รวม	41	100

จากตาราง 5 ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 และเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ส่วนสาขาวิชาที่สนใจศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจศึกษาต่อในสาขาวิชาช่างยนต์ มากที่สุด มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมา สนใจศึกษาต่อในสาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 สาขาการบัญชี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 และสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ในด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย ด้านชื่อเสียงของวิทยาลัย ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านสถานที่ตั้ง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่าง
 ในความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

ชื่อเสียงของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
<u>ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา</u>			
1. มีชื่อเสียงในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในการสอนสายอาชีพ	3.59	.581	มาก
2. เป็นวิทยาลัยที่มีคุณภาพทัดเทียมกับวิทยาลัย อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน	3.54	.647	มาก
3. ความภาคภูมิใจเมื่อเป็นนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง	3.54	.754	มาก
4. ครูมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับ	3.73	.681	มาก
รวมค่าเฉลี่ยด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา	3.60	.462	มาก
<u>ด้านการบริการชุมชนและสังคม</u>			
5. บทบาทในการให้บริการช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลการ เดินทาง การรับซ่อมรถสำหรับผู้เดินทางในช่วง เทศกาลวันสำคัญต่างๆ	3.69	.839	มาก
6. บทบาทในการให้บริการจัดสอนในโครงการ 108 อาชีพให้กับประชาชนนอกสถานที่โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย	3.79	.774	มาก
7. บทบาทในการออกหน่วยเทศบาลและหน่วยจังหวัด เคลื่อนที่ เพื่อให้บริการจัดสอนวิชาชีพระยะสั้นและ แนะแนวการศึกษาต่อให้กับนักเรียนและประชาชน	3.69	.817	มาก
8. บทบาทในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้วิชาชีพเพื่อเปิดสอน หลักสูตรระยะสั้นที่ศูนย์ชุมชนวัดเชิงเขาให้กับประชาชน โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย	3.83	.743	มาก
9. บทบาทในการจัดโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อ ประชาชน โดยให้บริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน และรถยนต์ให้กับประชาชนตามหมู่บ้านต่างๆ โดยไม่เสีย ค่าใช้จ่าย	3.81	.826	มาก
รวมค่าเฉลี่ยด้านการบริการชุมชนและสังคม	3.63	.601	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อเสียงของวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านนักศึกษา			
10. นักศึกษามีการแต่งกายที่เรียบร้อย	3.10	.947	ปานกลาง
11. ความประพฤติเรียบร้อยของนักศึกษา	2.95	.911	ปานกลาง
12. ความรู้ความสามารถและทักษะที่ทัดเทียมกับ นักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น	3.58	.657	มาก
13. นักศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องการของสถานประกอบการต่างๆ	3.57	.776	มาก
14. นักศึกษาสามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้นในสถาบันอื่น	3.62	.707	มาก
15. นักศึกษาจะมีความรู้ความสามารถและทักษะ เมื่อ เรียนจบจากสถาบันแห่งนี้	3.67	.727	มาก
รวมค่าเฉลี่ยด้านนักศึกษา	3.41	.518	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ยด้านชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	3.58	.426	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย

ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา พบว่า ครูมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาคือ มีชื่อเสียงในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในการสอนสายอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.59 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้คือเป็นวิทยาลัยที่มีคุณภาพทัดเทียมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงความภาคภูมิใจเมื่อเป็นนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ 3.54

ด้านการบริการชุมชนและสังคม พบว่า บทบาทในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้วิชาชีพเพื่อเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นที่ศูนย์ชุมชนวัดเชิงเขาให้กับประชาชน โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 รองลงมาคือ บทบาทในการจัดโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อประชาชนโดยให้บริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านและรถยนต์ ให้กับประชาชนตามหมู่บ้านต่างๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 3.81 บทบาทในการให้บริการจัดสอนในโครงการ 108 อาชีพ ให้กับประชาชนนอกสถานที่โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 3.79 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้คือ บทบาทในการให้บริการช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลการเดินทาง การรับซ่อมรถสำหรับผู้เดินทางในช่วงเทศกาลวันสำคัญต่างๆ และบทบาทในการออกหน่วยเทศบาลและหน่วยจังหวัดเคลื่อนที่ เพื่อให้บริการ จัดสอนวิชาชีพระยะสั้นและแนะแนวการศึกษาต่อให้กับนักเรียนและประชาชน ในสัดส่วนที่เท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 3.69

ด้านนักศึกษา พบว่า นักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างมีความรู้ความสามารถและทักษะเมื่อเรียนจบจากสถาบันแห่งนี้ เป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.67 รองลงมาคือ นักศึกษาสามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในสถาบันอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.62 มีความรู้ความสามารถและทักษะที่ทัดเทียมกับนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.58 นักศึกษาเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการต่างๆ 3.57 ความประพฤติและการแต่งกายของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและมีคะแนนต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.10 และ 2.95 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในด้านชื่อเสียงของวิทยาลัย พบว่าวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.58

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

การประชาสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดทำป้าย โฆษณาและป้ายโปสเตอร์ ตามสถานที่ต่างๆ	3.53	.859	มาก
2. การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักศึกษาเข้าศึกษาต่อ	3.58	.740	มาก
3. การไปแนะนำการศึกษาต่อในโรงเรียนต่างๆ	3.45	.954	ปานกลาง
4. การได้รับสื่อ เช่น แผ่นพับ จากวิทยาลัยสารพัดช่าง	3.26	.900	ปานกลาง
5. การประชาสัมพันธ์ในด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสังคม หรือผลงานที่ทางวิทยาลัยได้รับ	3.50	.769	มาก
6. การประชาสัมพันธ์สาขาที่เปิดสอน ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.82	.863	มาก
7. การรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับ ปวช. ทุกสาขาวิชา โดยไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก	3.81	.859	มาก
รวมเฉลี่ยด้านประชาสัมพันธ์	3.56	.549	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอในระดับมากกว่าด้านอื่นๆ คือ การประชาสัมพันธ์สาขาที่เปิดสอน (ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ) มีค่าเฉลี่ย 3.82 รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ในการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับ ปวช. ทุกสาขาวิชา โดยไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก มีค่าเฉลี่ย 3.81 การประชาสัมพันธ์การ

รับสมัครนักศึกษาเข้าศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ย 3.58 การจัดทำป้าย โฆษณาและป้ายโปสเตอร์ ตามสถานที่ต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.53 การประชาสัมพันธ์ในด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสังคม หรือผลงานที่ทางวิทยาลัยได้รับ มีค่าเฉลี่ย 3.50 การไปแนะแนวการศึกษาต่อในโรงเรียนต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.45 และการได้รับสื่อ เช่น แผ่นพับ จากวิทยาลัยสารพัดช่าง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.26 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.56

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

สถานที่ตั้ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การรู้จักที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง	3.79	1.044	มาก
2. สถานที่ตั้งมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน	3.43	.922	ปานกลาง
3. ความเพียงพอของรถประจำทางสาย 4 บขส. ที่มารับส่งวันละ 2 เที่ยว	3.33	.954	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยด้านสถานที่ตั้ง	3.48	.783	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนด้านสถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในด้านนี้ คือ การรู้จักที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีค่าเฉลี่ย 3.79 รองลงมาคือ สถานที่ตั้งมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.43 และความเพียงพอของรถประจำทางสาย 4 บขส. ที่มารับส่งวันละ 2 เที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.33 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นด้านสถานที่ตั้ง พบว่า สถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสภาพลักษณะกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครองและรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ การทดสอบไค-สแควร์ โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95%

1.1 อาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง 9 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

อาชีพของผู้ปกครอง	การเลือกศึกษาต่อ					
	วิทยาลัย อาชีวศึกษาอื่นๆ		วิทยาลัย สารพัดช่าง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	11	16.4	3	7.3	14	13.0
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	13	19.4	8	19.5	21	19.4
ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	17	25.4	5	12.2	22	20.4
รับจ้าง / เกษตรกร/ประมง / อื่นๆ	26	38.8	25	61.0	51	47.2
รวม	67	100.0	41	100.0	108	100.0
การทดสอบทาง สถิติไค-สแควร์	$\chi^2 = 6.441$ $p = .092$					

จากตาราง 9 อาชีพผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 ประกอบอาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 และประกอบอาชีพรับจ้าง/เกษตรกรและอื่น ๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ส่วนอาชีพผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ประกอบอาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และประกอบอาชีพรับจ้าง/เกษตรกร/ประมง และอื่น ๆ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาจะเห็นว่าอาชีพผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ หรือเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบอาชีพรับจ้าง/เกษตรกร/ประมง และอื่นๆ มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้สถิติไค-สแควร์ ทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .092 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.2 รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง

ตาราง 10 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง	การเลือกศึกษาต่อ					
	วิทยาลัยอาชีวศึกษา อื่นๆ		วิทยาลัยสารพัดช่าง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3,000 - 16,000 บาท	11	16.4	17	41.5	28	25.9
16,001 - 29,000 บาท	32	47.8	14	34.1	46	42.6
29,001 - 42,000 บาท	21	31.3	9	22.0	30	27.8
42,001 - 55,000 บาท	3	4.5	1	2.4	4	3.7
รวม	67	100.0	41	100.0	108	100.0
การทดสอบทางสถิติ	$\chi^2 = 10.703$					
สถิติไค-สแควร์	p = .012*					

จากตาราง 10 รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ ระหว่าง 3,000 - 16,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 16,001 - 29,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 29,001 - 42,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 42,001 - 55,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ส่วนรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 3,000 -

16,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 16,001 – 29,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 29,001-42,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 มีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 42,001 – 55,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่ารายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ มีรายได้รวมต่อเดือนอยู่ ระหว่าง 16,001 – 29,000 บาท มากที่สุดจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 และเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างมีรายได้รวมต่อเดือนอยู่ ระหว่าง 3,000 - 16,000 บาท มากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้สถิติไค-สแควร์ ทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่ารายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือการทดสอบไค-สแควร์ โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ดังนี้

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	การเลือกศึกษาต่อ					
	วิทยาลัย อาชีวศึกษาอื่นๆ		วิทยาลัยสารพัดช่าง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.00	9	13.4	13	31.7	22	20.4
2.00 – 2.49	15	22.4	14	34.1	29	26.9
2.50 – 2.99	24	35.8	6	14.6	30	27.8
3.00 – 3.49	10	14.9	3	7.3	13	12.0
3.50 ขึ้นไป	9	13.4	5	12.2	14	13.0
รวม	67	100.0	41	100.0	108	100.0
การทดสอบทางสถิติ	$\chi^2 = 10.843$					
สถิติไค-สแควร์	p = .028*					

จากตาราง 11 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำกว่า 2.00 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.00-2.49 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50-2.99 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00-3.49 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.50 ขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำกว่า 2.00 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.00-2.49 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50-2.99 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00-3.49 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.50 ขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2

จากผลการศึกษา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.50-2.99 เลือกที่จะศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ มากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 และนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.00 -2.49 มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงดีมาก เลือกที่จะศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 และมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำถึงพอใช้มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำถึงพอใช้เลือกที่จะศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 และนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงดีมากมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้สถิติไค-สแควร์ทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .028 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ได้แก่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย การประชาสัมพันธ์ และสถานที่ตั้งมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์คือ การทดสอบไค-สแควร์ โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ดังนี้

3.1 ชื่อเสียงของวิทยาลัย

ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านชื่อเสียงของวิทยาลัย สารพัดช่าง	การเลือกศึกษาต่อ					
	วิทยาลัยอาชีวศึกษา อื่นๆ		วิทยาลัยสารพัดช่าง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปานกลาง	41	61.2	18	43.9	59	54.6
มาก	26	38.8	23	56.1	49	45.4
รวม	67	100.0	41	100.0	108	100.0
การทดสอบทาง สถิติไค-สแควร์	$\chi^2 = 3.068$ $p = .080$					

จากตาราง 12 นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ เห็นว่าชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมากจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ส่วนนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่างเห็นว่าคุณภาพของวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 และคิดว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1

จากผลการศึกษานักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ คิดว่าคุณภาพลักษณะด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด 41 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 แต่นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างว่าคุณภาพลักษณะด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับอยู่ในระดับมาก มีจำนวนมากที่สุด 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเสียงของวิทยาลัยกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้สถิติไค-สแควร์ทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .080 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าคุณลักษณะด้านชื่อเสียงของวิทยาลัย ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.2 การประชาสัมพันธ์

ตาราง 13 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประชาสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านการประชาสัมพันธ์ของ วิทยาลัยสารพัดช่าง	การเลือกศึกษาต่อ					
	วิทยาลัย อาชีวศึกษาอื่นๆ		วิทยาลัยสารพัดช่าง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปานกลาง	42	62.7	18	43.9	60	55.6
มาก	25	37.3	23	56.1	48	44.4
รวม	67	100.0	41	100.0	108	100.0
การทดสอบทาง สถิติไค-สแควร์	$\chi^2 = 3.635$ $p = .057$					

จากตาราง 13 นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ คิดว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 และอยู่ในระดับมากจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ส่วนนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างคิดว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 และอยู่ในระดับมากจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1

จากผลการศึกษานักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ คิดว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด 42 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 แต่นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างคิดว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก มีจำนวนมากที่สุด 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการประชาสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้สถิติไค-สแควร์ทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .057 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 สถานที่ตั้ง

ตาราง 14 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ตั้งกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านสถานที่ตั้งของวิทยาลัย สารพัดช่าง	การเลือกศึกษาต่อ					
	วิทยาลัย อาชีวศึกษาอื่นๆ		วิทยาลัยสารพัดช่าง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปานกลาง	38	56.7	9	22.0	47	43.5
มาก	29	43.3	32	78.0	61	56.5
รวม	67	100.0	41	100.0	108	100.0
การทดสอบทาง สถิติไค-สแควร์	$\chi^2 = 12.507$ $p = .000^*$					

จากตาราง 14 นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ มีความเห็นว่สถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 และมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนอยู่ในระดับมาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 ส่วนนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยวิทยาลัยสารพัดช่าง มีความเห็นว่สถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนอยู่ในระดับมาก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0

จากผลการศึกษานักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ มีความเห็นว่สถานที่ตั้งของวิทยาลัยมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด 38 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 แต่นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง มีความเห็นว่สถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนอยู่ในระดับมาก มีจำนวนมากที่สุด 32 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ตั้งกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 โดยใช้สถิติไค-สแควร์ทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าการศึกษาสถานที่ตั้งมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาอุปสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น ๆ รวมถึงสาขาที่สนใจศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549
2. ศึกษาภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี จำนวน 108 คน คือ นักเรียนในโรงเรียนแก่งคอย จำนวน 88 คน และนักเรียนโรงเรียนปากข้าวสาร จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปที่ใช้ในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์อุปสงค์ในการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง และอุปสงค์ของสาขาวิชาที่ศึกษาต่อ หรือศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ ปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี ด้วยการใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ด้วยการใช้ทดสอบค่าไค-สแควร์ (Chi-Square test)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา อุปสงค์ในการศึกษาต่อ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

1. อุปสงค์ในการศึกษาต่อ

อุปสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องการศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น ๆ มากที่สุด ร้อยละ 62.0 และต้องการศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ร้อยละ 38.0

จากจำนวนนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง 41 คน พบว่า นักเรียนเลือกเรียนต่อในสาขาวิชาช่างยนต์ มากที่สุด ร้อยละ 43.9 และ สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ เพียงร้อยละ 4.9

2. ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

ตาราง 15 ความคิดเห็นของนักเรียนด้านชื่อเสียง ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่ตั้ง
ต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง สรุปได้ตามตาราง

ภาพลักษณ์ด้านต่างๆ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ภาพลักษณ์ด้านชื่อเสียง	3.58	มาก
ประกอบด้วย		
1. ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา	3.73	มาก
- ครูมีความรู้ความสามารถ	3.73	มาก
- เป็นวิทยาลัยที่มีคุณภาพทัดเทียมกับวิทยาลัย	3.54	มาก
อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน		
- ความภาคภูมิใจเมื่อเป็นนักศึกษาวิทยาลัย	3.54	มาก
สารพัดช่าง		
2. ด้านการบริการชุมชนและสังคม	3.63	มาก
- บทบาทในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้วิชาชีพเพื่อเปิดสอน	3.81	มาก
หลักสูตรระยะสั้นที่ศูนย์ชุมชนวัดเชิงเขาให้กับประชาชน		
โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย		
- บทบาทในการให้บริการช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลการ	3.69	มาก
เดินทาง การรับซ่อมรถสำหรับผู้เดินทางในช่วงเทศกาล		
วันสำคัญต่างๆ		
- บทบาทในการออกหน่วยเทศบาลและหน่วยจังหวัด	3.69	มาก
เคลื่อนที่ เพื่อให้บริการจัดสอนวิชาชีพระยะสั้นและแนะ		
แนวการศึกษาต่อให้กับนักเรียนและประชาชน		
3. ด้านนักศึกษา	3.41	ปานกลาง
- นักศึกษาจะมีความรู้ความสามารถและทักษะ เมื่อ		
เรียนจบจากสถาบันแห่งนี้	3.67	มาก
- ความประพฤติเรียบร้อยของนักศึกษา	2.95	ปานกลาง
ภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์	3.56	มาก
ประกอบด้วย		
- การประชาสัมพันธ์สาขาที่เปิดสอน ได้แก่ ช่างยนต์	3.82	มาก
ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการบัญชี และ		
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ		
- การได้รับสื่อ เช่น แผ่นพับ จากวิทยาลัยสารพัดช่าง	3.26	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านต่าง ๆ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ภาพลักษณ์ด้านสถานที่ตั้ง	3.48	ปานกลาง
ประกอบด้วย		
- การรู้จักที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง	3.79	มาก
- ความเพียงพอของรถประจำทางสาย 4 บขส. ที่มารับส่งวันละ 2 เที่ยว	3.33	ปานกลาง

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 สรุปได้ตามตาราง

ตาราง 16 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 สรุปได้ตามตาราง

ปัจจัย	ความสัมพันธ์กับอุปสงค์	ระดับนัยสำคัญ
1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ		
- อาชีพของผู้ปกครอง	ไม่มีความสัมพันธ์	.092
- รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง	มีความสัมพันธ์	.012
2. ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ		
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มีความสัมพันธ์	.028
3. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์		
- ด้านชื่อเสียง	ไม่มีความสัมพันธ์	.080
- ด้านการประชาสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์	.057
- ด้านสถานที่ตั้ง	มีความสัมพันธ์	.000

อภิปรายผล

จากการศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อ และปัจจัยที่มีความสำคัญกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

1. ศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549

จากผลการศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549 พบว่าวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยที่นักเรียนสนใจศึกษาต่อถึงร้อยละ 38.0 ในขณะที่ร้อยละ 62.0 สนใจศึกษาต่อที่อาชีวศึกษาอื่นๆ ซึ่งมีถึง 6 วิทยาลัย

นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ต้องการศึกษาในสาขาวิชาช่างยนต์ ร้อยละ 43.9 มีเพียงร้อยละ 4.9 ที่ต้องการศึกษาในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

จากข้อมูลทั่วไป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง มีระดับผลการเรียนค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ อาจจะเป็นเพราะว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความพร้อม

นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างสนใจเรียนสาขาวิชาช่างยนต์และสาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลังมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่าเมื่อเรียนจบจากสาขาดังกล่าวนักเรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระหรือมีกิจการส่วนตัวได้

นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ ผู้ปกครองจะประกอบอาชีพคล้ายคลึงกัน ส่วนระดับรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง จะมีระดับรายได้ต่ำกว่าระดับรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ

2. ศึกษาด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดสระบุรี

ความคิดเห็นของนักเรียนด้านชื่อเสียง ต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วย

ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา นักเรียนเห็นว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ในด้านการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถของครู หรือ วิทยาลัยมีคุณภาพทัดเทียมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนอื่น หรือความภาคภูมิใจเมื่อเป็นนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง

เหตุผลที่ นักเรียนเห็นว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีคุณภาพในด้านการจัดการศึกษาอาจจะเป็นเพราะว่า มีนักเรียนบางส่วนมาเรียนที่วิทยาลัยสารพัดช่างในหลักสูตรแกนมัธยม (การจัดการเรียน

การสอนในรายวิชาชีพ ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 13.00 – 15.30) ทำให้นักเรียนได้รู้และยอมรับในความสามารถของครู

ด้านการบริการชุมชนและสังคม นักเรียนเห็นว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีการบริการชุมชนและสังคมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากวิทยาลัยสารพัดช่างได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้วิชาชีพเพื่อเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นที่ศูนย์ชุมชนวัดเชิงเขาให้กับประชาชนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ นอกจากนี้วิทยาลัยสารพัดช่างยังบริการช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลการเดินทาง การรับซ่อมรถสำหรับผู้เดินทางในช่วงเทศกาลวันสำคัญต่างๆ รวมถึงบทบาทในการออกหน่วยเทศบาลและหน่วยจังหวัดเคลื่อนที่ เพื่อให้บริการจัดสอนวิชาชีพระยะสั้นและแนะแนวการศึกษาต่อให้กับนักเรียนและประชาชน ทำให้เป็นที่รับรู้ของนักเรียนเช่นกัน

ด้านนักศึกษา นักเรียนเห็นว่าความประพฤติของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ยังมีความประพฤติเรียบร้อยอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แต่มีความเห็นว่าเมื่อนักศึกษาเรียนจบจากสถาบันแห่งนี้จะมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก

เหตุผลที่ นักเรียนมีความเห็นว่านักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีความรู้ความสามารถ และทักษะเมื่อเรียนจบจากสถาบันแห่งนี้ อาจจะเป็นเพราะ วิทยาลัยมีการพัฒนาทักษะของนักศึกษา โดยการให้นักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการเป็นระยะเวลา 1 ปี ตามสาขาที่ตนเองเรียน เป็นการจัดการเรียนแบบระบบทวิภาคี (เป็นระบบที่สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมมือกัน ให้มีการฝึกอบรบวิชาชีพ กำหนดให้มีการเรียนภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติพื้นฐานบางส่วนที่สถานศึกษาและฝึกอบรบวิชาชีพในสถานประกอบการ) และทางวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในวิชาเรียนโดยการนำนักศึกษา ออกหน่วยบริการเคลื่อนที่บริการประชาชน ในการรับซ่อมเครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ทำให้นักเรียนมีทักษะและมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น

ความคิดเห็นของนักเรียนด้านการประชาสัมพันธ์ ต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง

นักเรียนเห็นว่าวิทยาลัยสารพัดช่างมีการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ในการเปิดสอน (ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ) แต่ความคิดเห็นในการประชาสัมพันธ์ ด้านสื่อ เช่น แผ่นพับ เอกสารเผยแพร่ ป้ายโฆษณา เป็นสื่อที่ได้รับอยู่ในระดับปานกลาง เพราะวิทยาลัยสารพัดช่างใช้งบประมาณของรัฐ เก็บค่าเล่าเรียนต่ำ อาจจะมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดทำสื่อดังกล่าว

เหตุผลว่าที่ การประชาสัมพันธ์ในการเปิดสอน (ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ) มีความทั่วถึงและ

สม่ำเสมอเป็นเพราะว่า วิทยาลัยมีการเปิดสอนหลักสูตรแกนมัธยม โดยนำนักเรียนมาเรียนที่วิทยาลัยในหลักสูตรแกนมัธยม (การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาชีพ ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 13.00 – 15.30) ทำให้เป็นที่รับรู้ของนักเรียน

ความคิดเห็นของนักเรียนด้านสถานที่ตั้ง ที่มีต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง

นักเรียนเห็นว่าความเหมาะสมด้านสถานที่ตั้งของวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากรถประจำทางมีไม่เพียงพอในการรับส่งนักเรียนมาเรียนที่วิทยาลัยสารพัดช่าง แต่นักเรียนก็รู้จักสถานที่ตั้งของวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก

เหตุผลที่ นักเรียนรู้จักสถานที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่าง อาจจะเป็นเพราะ วิทยาลัยสารพัดช่าง มีการเปิดสอนหลักสูตรแกนมัธยม (การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาชีพ ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 13.00 – 15.30) มีนักเรียนบางส่วนเข้ามาเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักที่ตั้งของวิทยาลัย แต่นักเรียนมีความเห็นว่าการเดินทางมาเรียนไม่สะดวกเพราะมีรถประจำทางเข้าวิทยาลัยวันละ 2 เที่ยว

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549

จากการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจ

อาชีพผู้ปกครอง จากการวิเคราะห์พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะข้อมูลทั่วไป อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ ผู้ปกครองจะประกอบอาชีพ รับจ้าง/เกษตรกร /ประมงและอื่นๆ

รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง จากการวิเคราะห์ พบว่า รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ ผู้ปกครองมีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 16,001 – 29,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ผู้ปกครองมีรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 3,000 – 16,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งรายได้จะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ระดับรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ

เหตุผลที่ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 3,000 – 16,000 บาท ซึ่งเป็นระดับรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยสารพัดช่าง อาจเป็นเพราะวิทยาลัยสารพัดช่างมีการเก็บเงินค่าพัฒนาการศึกษา ปีละ 1,050 บาท และมีอุปกรณ์ เครื่องมือไว้สำหรับให้นักเรียนยืมเรียน จึงทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและลดภาระของผู้ปกครอง

จากการศึกษาปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

จากการวิเคราะห์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในปีการศึกษา 2549 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับพอใช้ คือ ระหว่าง 2.00 – 2.49 และต่ำกว่า 2.00 มีจำนวนมากที่สุด

เหตุผลที่ นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำและระดับพอใช้เลือกศึกษาต่อในวิทยาลัยสารพัดช่าง อาจเป็นเพราะว่า วิทยาลัยมีการเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น (การเปิดสอนในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องการเรียนและจบภายในระยะเวลาอันสั้น) และเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนเข้าศึกษาต่อ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อผู้เรียนในกลุ่มนี้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 3 ระบบการศึกษามาตรา 15 คือ การจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนนอกระบบ และตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน (อ้างอิงจาก สุพินดา ฤทธิ์จันทร์, 2547:58)

จากการศึกษาปัจจัยด้านภาพลักษณ์

จากการวิเคราะห์ พบว่า ภาพลักษณ์ด้านชื่อเสียงและการประชาสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2549 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ภาพลักษณ์ที่มีความสัมพันธ์ คือภาพลักษณ์ด้านสถานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534:57) พบว่า ความสะดวกในการเดินทางมาโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกสถานศึกษาในการศึกษาต่อ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีการศึกษา 2549 สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักเรียนที่เลือกศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สนใจเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ร้อยละ 38.0 และนักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชาช่างยนต์มากที่สุด

จากการศึกษาทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงสัดส่วนของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่นๆ และเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่าง และสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบายรับนักศึกษา ในส่วนของสาขาวิชาช่างยนต์เป็นสาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนมากที่สุด ผู้บริหารควรจัดเตรียม หลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากร ให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

2. ผู้บริหารควรมีนโยบายจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ และพอใช้ รวมถึงดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนกลุ่มนี้มีระดับผลการเรียนดีขึ้น และหาวิธีการให้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงมาเรียนที่วิทยาลัยสารพัดช่างเช่นกัน

3. ครูควรรักษาและพัฒนาระดับความรู้ความสามารถของตนเอง โดยผู้บริหารควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและวิทยาลัย

การบริการชุมชนและสังคม ผู้บริหารควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้การสนับสนุนต่อไปเพราะเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัย

การแต่งกายและความประพฤติของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพราะภาพลักษณ์ในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสถานที่ตั้งไม่สะดวกต่อการเดินทางมาเรียนเพราะประสบปัญหาในเรื่องของรถโดยสารประจำทาง ผู้บริหารควรมีการจัดการเกี่ยวกับการบริการนักเรียนให้ได้รับความสะดวกในการเดินทางมาเรียน

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับรายได้รวมต่อเดือน ระหว่าง 3,000 – 16,000 บาท เลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างมากที่สุด ผู้บริหารควรมีการจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์ และเครื่องมือ ในการจัดการเรียนการสอนไว้สำหรับบริการให้นักเรียนยืมเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยถึงตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ควรมีการศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างทั่วประเทศ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในระดับประเทศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรมธร ธรรมพิทักษ์. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
ในจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) เชียงใหม่:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จินตภา พุทธศิริรังษี. (2545). อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545. ปริญญาโท ศศ.ม.
(เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จงจิตต์ อ่ำสาริกา. (2541). ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัด
ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (การบริการอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา เกตุทับทิม. (2538). การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนจังหวัด
นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2537 นครสวรรค์. : วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพฯ: ฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย.
- พิชญ์สินี ชมพุดำ. (2542). การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสังกัดการศึกษาสงเคราะห์ในภาคเหนือ. ปริญญาโท วท.ม เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : เทพ
เนรมิตรการพิมพ์นราทิพย์.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2547). เอกสารประกอบการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ. พิมพ์
ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2546). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. ชลบุรี : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ประยูร มัยโกคา. (2539). การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติใน
จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

- วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์. (2548). *ข้อมูลวิทยาลัย*. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา: <http://www.taluang.ac.th>. วันที่สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2548.
- วิทยาลัยเทคนิคฉะบือ. (2548). *ข้อมูลวิทยาลัย*. แผ่นพับ.
- วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี. (2548). *ข้อมูลวิทยาลัย*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.scb.ac.th>.
วันที่สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2548.
- วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี. (2548). *ข้อมูลวิทยาลัย*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา:
<http://www.scbpoly.ac.th>. วันที่สืบค้น 5 มกราคม 2548.
- วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี. (2547). *รายงานการประเมินตนเอง*.
- ศิริลี ดิลกหัตถการ. (2547). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นปีที่ 1 โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศึกษานิเทศก์. (2545). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545*. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. สระบุรี : แผนกการพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี.
- สมบัติ สุขสมบุรณ์. (2540). *การศึกษาปัจจัยต่อความสนใจเลือกเรียนต่อสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร
- สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. (2542). *องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณ สุภาพจน์. (2546). *แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานจังหวัดสระบุรี. (2548). *ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสระบุรี*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา:
<http://www.saraburi.go.th>. วันที่สืบค้น 16 กุมภาพันธ์ 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2539). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2535). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535*. กรุงเทพฯ : พันนี้ พับลิชชิง.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2548). *กองแผนงาน*. (ออนไลน์).

แหล่งที่มา: <http://www.webdove.go.th>. วันที่สืบค้น 12 มกราคม 2548.

Bloom. (1980). *Sociology : a Critical Approach to Power, Conflicy, and Change*. New York : John Willy and sons.

Boone, Louis E.; & Kurtz, David L. (1989). *Marketing*. 6th ed. Florida : Dryden Press, a division of Hoff, Rinehart and Winston.

Cronbach, Lee J. (1966). *Educational Psychology*. New York : Harcourt Brace and Company.

Prosser. ; & Quealey. (1982). *Adult Education: Foundation of Practice*. New York: Harper & Row publishers .

Dewey, J.(1996). *Democracy and Education ; an intro duction to the philosphy of education*. New York : Free Press.

E.Jerome McCarthg. (1968,March). "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana," *Dissertation Abstracts International*. 29(09A) : 2958-2959.

Good, V. cared,ed. (1973). *Dictionary of Education*. New Your : Mcgraw – Hill.

Kotler Phillip W.; & Henriette M. (1967). *Labaderne, Scholastic Success and attitude Toward School in a Population of Six Graders*. Journal of Educational.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลพื้นฐาน

1. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสระบุรี

1.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลาง ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร ประมาณเส้นรุ้งที่ 14 เหนือกับเส้นแวงที่ 101 ตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ 108 กิโลเมตร และตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ 113 กิโลเมตร เนื้อที่ทั้งหมด 3,576,486 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,235,303.75 ไร่

1.2 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดอำเภอเมืองลพบุรี อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันออก ติดอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

ทิศใต้ ติดอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และอำเภอวังน้อย อำเภอกุฏย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดอำเภอภาชี อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอเมืองลพบุรีจังหวัดลพบุรี

1.3 ประชากร

เมื่อสิ้นปี 2546 จังหวัดสระบุรีมีประชากรทั้งสิ้น 625,574 คน เป็นชาย 312,942 คน และหญิง 312,632 คน จำนวนผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 50.02 และจำนวนผู้หญิงคิดเป็นร้อยละ 49.98 ของประชากรทั้งหมด ประชากรที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล จำนวน 217,989 คน คิดเป็นร้อยละ 34.85 ส่วนที่เหลือร้อยละ 65.15 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ความหนาแน่นของประชากรต่อตารางกิโลเมตร โดยเฉลี่ย 175 คน

1.4 สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสระบุรี สาขาอุตสาหกรรมจะเป็นสาขานำในโครงการสร้างผลิตภัณฑ์ของจังหวัดอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สำคัญได้แก่ การผลิตปูนซีเมนต์ การถลุงเหล็ก สิ่งทอ กระเบื้องเคลือบ และโมเสค ภาวะการลงทุนด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากจังหวัดสระบุรีมีข้อได้เปรียบในด้านทำเลที่ตั้ง และมีแหล่งพลังงานที่สำคัญคือ มีท่าอากาศยานนานาชาติมาจากมาบตาพุดส่งมายังเขตพื้นที่อุตสาหกรรมของจังหวัดในปี พ.ศ.2546 จังหวัดสระบุรีมีสถานประกอบการอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 992 แห่ง จำนวนเงินลงทุน 155,795,206,329 บาท มีการจ้างงาน 57,336 คน

ด้านการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ยังยึดอาชีพการทำนาและปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน แต่เนื่องจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การทำนาและ การปลูกพืชไร่ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่หันไปเลี้ยงสัตว์กันมากขึ้น

จากรายงานข้อมูลสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี 2545 จังหวัดสระบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP.) ตามราคาตลาดรวมทั้งสิ้น 79,831 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี 148,109 บาท สาขาอุตสาหกรรมมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดสูงสุด 45,781 ล้านบาท หรือร้อยละ 57.35 ของผลิตภัณฑ์รวมทั้งจังหวัด รองลงมา ได้แก่ สาขาค้าส่งและค้าปลีกมีผลิตภัณฑ์จังหวัด 6,672 ล้านบาท มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดคิดเป็นร้อยละ 8.36 ส่วนสาขาการไฟฟ้าและประปา จะมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดอยู่ในอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ (ที่มา : สำนักงานจังหวัดสระบุรี. 2548. (Online).)

สถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในจังหวัดสระบุรี มีทั้งหมด 7 สถาบัน (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4. 2547) ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี (ที่มา : วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี. 2548. (Online).)

วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี เป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 30 ไร่ 60 ตารางวา

ที่ตั้ง ตั้งอยู่เลขที่ 424 ถนนพหลโยธิน ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000

หลักสูตรที่เปิดสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี มี 7 สาขางาน คือ

1. สาขางานยานยนต์
2. สาขางานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล
3. สาขางานอิเล็กทรอนิกส์
4. สาขางานก่อสร้าง
5. สาขางานเชื่อมโลหะ
6. สาขางานเครื่องมือกล
7. สาขางานไฟฟ้า

หลักสูตรพิเศษ ระบบทวิภาคี (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี มี 3 สาขางาน คือ

1. สาขางานยานยนต์

2. สาขางานตัวถังและพ่นสี

3. สาขางานเครื่องมือกล

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี มี 9 สาขางาน คือ

1. สาขางานเทคนิคยานยนต์

2. สาขางานเครื่องมือกล

3. สาขางานเทคนิคการเชื่อมโลหะ

4. สาขางานเครื่องกลไฟฟ้า

5. สาขางานติดตั้งไฟฟ้า

6. สาขางานเทคนิคคอมพิวเตอร์

7. สาขางานระบบโทรคมนาคม

8. สาขางานเทคนิคก่อสร้าง

9. สาขางานติดตั้งและบำรุงรักษา

หลักสูตรพิเศษ ปวส. หลักสูตร 2 ปี มี 1 สาขางาน คือ

1. สาขางานเทคนิคยานยนต์

หลักสูตรพิเศษ ผู้เรียนจบ ม. 6 หลักสูตร 2 ปี มี 6 สาขางาน คือ

1. สาขางานเครื่องมือกล

2. สาขางานเทคนิคการเชื่อมโลหะ

3. สาขางานติดตั้งไฟฟ้า

4. สาขางานเทคนิคคอมพิวเตอร์

5. สาขางานเทคนิคก่อสร้าง

6. สาขางานติดตั้งและบำรุงรักษา

สถิตินักเรียน-นักศึกษา ปีการศึกษา 1/2548

ระดับ	จำนวน (คน)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1,924	61.22 %
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	1,219	38.78 %
รวม	3,143	100.00 %

2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี (ที่มา : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี. 2548. (Online).)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี เดิมชื่อ โรงเรียนการช่างสตรี เริ่มแรกตั้งขึ้น 20 พฤษภาคม 2498 โดยได้รับโอนสถานที่รวมทั้งอาคารเรียนจากโรงเรียนชายประจำจังหวัดสระบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา มีเนื้อที่ทั้งหมด 16 ไร่ 1 งาน 67 ตารางวา โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้
ที่ตั้ง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีเลขที่ 555 ถนนพิชัยณรงค์สงคราม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000

หลักสูตรที่เปิดสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) หลักสูตร 3 ปี
รับนักศึกษาที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) มีประเภทวิชาและสาขาดังนี้

1.ประเภทวิชาคหกรรม	1.1 สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย	สาขางานผ้าและการตัดเย็บ
	1.2 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	สาขางานอาหารและโภชนาการ
	1.3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	สาขางานคหกรรมการผลิต
	1.4 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว	สาขางานการโรงแรม(ทวิภาคี)
2.ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	2.1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม	สาขางานการบัญชี
		สาขางานการขาย
		สาขางานการเลขานุการ
		สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
3.ประเภทวิชาศิลปกรรม	3.1 สาขาวิชาศิลปกรรม	สาขางานศิลปกรรม
		สาขางานคอมพิวเตอร์กราฟฟิก
		สาขางานเครื่องเคลือบดินเผา (ระบบทวิภาคี)

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี

รับผู้ที่จบการศึกษาระดับ ปวช. มีสาขาดังนี้

1.คณะคหกรรมศาสตร์	1.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีผ้าและเครื่องแต่งกาย	สาขางานการตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีชั้นสูง
	1.2 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	สาขางานการประกอบอาหาร
	1.3 สาขาการบริการงานคหกรรมศาสตร์	สาขางานธุรกิจงานประดิษฐ์
	1.4 สาขาการโรงแรมและการบริการ	สาขางานการโรงแรม(ระบบ

		ทวิภาคี)
2.คณะบริหารธุรกิจ	2.1 สาขาวิชาการบัญชี	สาขางานการบัญชี
	2.2 สาขาวิชาการตลาด	สาขางานการตลาด
	2.3 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	สาขางานเทคโนโลยีสำนักงาน
	2.4 สาขาการเลขานุการ	สาขางานการเลขานุการ
3.คณะศิลปกรรม	3.1 สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์	สาขางานออกแบบนิเทศศิลป์

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ในปีการศึกษา 2547 มีบุคลากรดังนี้

จำนวนนักเรียน-นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ณ วันที่ 20 กันยายน 2547
แยกตามระดับชั้น

นักศึกษา ปวช.1	754	คน
นักศึกษา ปวช.2	443	คน
นักศึกษา ปวช.3	367	คน
นักศึกษา ปวส.1	489	คน
นักศึกษา ปวส.2	366	คน
รวมนักศึกษา ปวช. ทั้งสิ้น	1,564	คน
รวมนักศึกษา ปวส. ทั้งสิ้น	855	คน
รวมทั้งสิ้น	2,419	คน

3. วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ (ที่มา : วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์. 2548. (Online).

วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ เดิมวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์เป็นโรงเรียนสามัญ เปิดสอนชั้น ป.5 ถึงชั้น ม.3 ซึ่งมีบริษัทปูนซิเมนต์ไทย (มหาชน) จำกัด เป็นเจ้าของ ในวาระที่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (จำกัด) ได้ก่อตั้งมาครบ 70 ปี บริษัทมีความประสงค์ที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม จึงได้มอบโรงเรียนซิเมนต์ไทยอุปถัมภ์ ท่าหลวง มอบให้กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งเป็นวิทยาลัยเทคนิค จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ สาขาต่าง ๆ เพื่อผลิตช่างอุตสาหกรรมมาตรฐานสูงออกมาช่วงพัฒนาประเทศสืบไป

หลักสูตรที่เปิดสอน

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี สาขาที่เปิดสอนดังนี้
  - ช่างซ่อมบำรุง
  - ช่างไฟฟ้ากำลัง
  - ช่างอิเล็กทรอนิกส์

- ช่างกลโรงงาน
- ช่างเชื่อมโลหะ

2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี สาขาที่เปิดสอน
ดังนี้

- แผนกวิชาช่างไฟฟ้า มีสาขาดังนี้
  - เครื่องมือวัดอุตสาหกรรม
  - เครื่องกลไฟฟ้า
  - การติดตั้งไฟฟ้าและควบคุม
- แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
  - อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
  - เทคนิคคอมพิวเตอร์
  - เทคนิคระบบโทรคมนาคม
- แผนกวิชาช่างเทคนิคการผลิต
  - แม่พิมพ์การผลิต
  - เครื่องมือกล
- แผนกช่างเทคนิคอุตสาหกรรม
  - อุตสาหกรรมการผลิต
  - ติดตั้งและบำรุงรักษา

3. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่างสาขา หลักสูตร 2 ปี สาขาที่เปิด
สอนมีดังนี้

- แผนกวิชาช่างไฟฟ้า
- เครื่องกลไฟฟ้า
- แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- เทคนิคคอมพิวเตอร์
- แผนกวิชาช่างเทคนิคการผลิต
- เครื่องมือกล
- แผนกวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม
- อุตสาหกรรมการผลิต

4. วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก (วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก. (2548) ข้อมูลวิทยาลัย (แผ่นพับ).
ไม่ปรากฏเลขหน้า)

วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก เป็นวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้งเป็น วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี แห่งที่ 2 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2540 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก เมื่อเดือน พฤศจิกายน 2543 เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2540 บนเนื้อที่ 60 ไร่ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ 9 พฤษภาคม 2541 และเปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2541 ตั้งอยู่ที่ 66 หมู่ 9 ถ. มิตรภาพ – น้ำตกเจ็ดสาวน้อย ต. มิตรภาพ จ. สระบุรี

หลักสูตรที่เปิดสอน

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ม.3 หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

- สาขาวิชาเครื่องกล
  - สาขางานยานยนต์
- สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
  - สาขางานไฟฟ้ากำลัง
  - สาขางานอิเล็กทรอนิกส์
- สาขาวิชาการก่อสร้าง
  - สาขางานก่อสร้าง
- สาขาวิชาพาณิชยกรรม
  - สาขาวิชาบัญชี
  - สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. / ม.6 หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

- สาขาวิชาเครื่องกล
  - สาขางานยานยนต์ (ระบบทวิภาคี)
- สาขาวิชาพาณิชยกรรม
  - สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ระบบทวิภาคี)

2. ข้อมูลวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี (รายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report) : 2547)

2.1 ประวัติวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2539 บนเนื้อที่ 10 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินที่ได้รับบริจาคจาก นายจรูญ จิ๋นยี่รุ่งเรือง ซึ่งเป็นคหบดีในจังหวัดสระบุรี ตาม โฉนดเลขที่ 16285 เป็นวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง 4 กระทรวงศึกษาธิการ

การบริจาคที่ดินเพื่อสร้างสถานศึกษา นายจรูญ จิ๋นยี่รุ่งเรือง อยู่บ้านเลขที่ 5/8 ถนนพหลโยธิน ตำบลปากเปรี้ยว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พร้อมทั้งครอบครัวยุติธรรม แสดงความจำนงยกที่ดินในกรรมสิทธิ์ให้กับทางราชการเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี เนื่องในวาระฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ดินแปลงนี้ ตั้งอยู่ตำบลปากเปรี้ยว (ปากข้าวสาร) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี โฉนดเลขที่ 16285 เนื้อที่ 10 ไร่ มีมูลค่าทุนทรัพย์ รวมทั้งสิ้น 20,000,000 บาท นอกจากนี้ยังยินยอมมอบที่ดินส่วนหน้า เพื่อให้กรมอาชีวศึกษาก่อสร้างถนน กว้าง 15 เมตร ความยาวประมาณ 100 เมตร เข้าถึงวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

ความพร้อมในการจัดตั้งวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา(เดิม) ได้นำเสนอเรื่องการจัดตั้งวิทยาลัยให้กระทรวงศึกษาธิการ ลงนามประกาศจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ขึ้นเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 โดยได้รับงบประมาณการก่อสร้างทั้งสิ้น 35,650,000 ทั้งนี้โครงการจะจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรีและหลักสูตรเทียบโอนผลการเรียนไปสู่หลักสูตร ปวช. ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปทุกประเภทวิชา

2.2 ที่ตั้ง

เลขที่ 5/10 ถนนพหลโยธิน (เลี้ยวเมือง) ต. ปากเปรี้ยว อ. เมือง จ. สระบุรี 18000

2.3 ปรัชญาวิทยาลัย

มุ่งมั่นเรียนรู้	ควบคู่ทักษะฝีมือ
ยึดถือคุณธรรม	สัมพันธ์ชุมชน

2.4 วิสัยทัศน์ วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

มุ่งจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพด้านนโยบาย ประสานความร่วมมือกลุ่มสถานศึกษา เพื่อร่วมกันบริหารจัดการ การพัฒนาศักยภาพ การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือกับ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน สังคม และความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5 พันธกิจวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

1. พัฒนาหลักสูตรให้หลากหลาย ตามความต้องการของผู้เรียน / ชุมชนและสถานประกอบการ
2. ฝึกฝนทักษะวิชาชีพ ให้เกิดประสบการณ์ สามารถประกอบอาชีพและเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพ
3. พัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.6 นโยบาย

1. จัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ/หลักสูตรระยะสั้น/ฝึกอบรมและพัฒนา (108 อาชีพ)
2. จัดการศึกษาระบบปกติ/ระบบทวิภาคี/เทียบโอนประสบการณ์สร้างเสริมคุณวุฒิ ให้ทุกกลุ่มเป้าหมาย
3. พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ (Competency) และมาตรฐานวิชาชีพ (TVQ.)
4. ดำเนินการร่วมโครงการบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนกับจังหวัด CEO
5. จัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล
6. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ขัดข้องต่อระเบียบทางวิทยาลัย และกฎหมายของสังคม
7. ส่งเสริม สนับสนุน ครู อาจารย์และบุคลากรการอาชีวศึกษาให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ด้านการเรียนการสอน และทักษะการสอนวิชาชีพ
8. ศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2.7 เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องตามปรัชญาและนโยบายของสถานศึกษา
2. มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและกลไกส่งเสริมระบบที่ชัดเจน
3. มีหลักปฏิบัติที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การวิจัย โครงการ การบริหาร วิชาการการดำเนินงานบูรณาการวัฒนธรรมซึ่งสามารถเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาได้

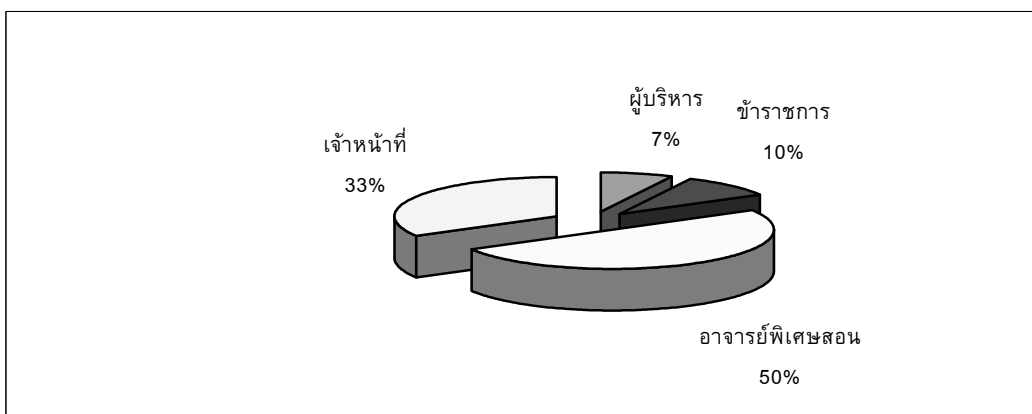
4. บุคลากรได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่อง
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น
6. วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

2.8 การบริหารวิทยาลัย

1. นายวีระเดช เหลืองหิรัญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี
2. นายจำนงค์ ตะวันนิตย์ รองผู้อำนวยการ
3. นางสาวสุภรณ์ สุขทรัพย์ รองผู้อำนวยการ

2.9 บุคลากรวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

1. ผู้บริหาร	จำนวน	3	คน
2. ข้าราชการ	จำนวน	4	คน
3. อาจารย์พิเศษสอน	จำนวน	21	คน
4. เจ้าหน้าที่	จำนวน	14	คน

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิแสดงจำนวนบุคลากร

2.10 ครู – อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี จำแนกตามคณะวิชา ประจำปีการศึกษา 2547

1. คณะบริหารธุรกิจ	จำนวน	7	คน
2. คณะสามัญสัมพันธ์	จำนวน	4	คน
3. คณะช่างอุตสาหกรรม	จำนวน	12	คน
4. คณะคหกรรม	จำนวน	2	คน

2.11 ครู – อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี จำแนกตามวุฒิ การศึกษาประจำปีการศึกษา 2547

1. ปริญญาโท	จำนวน	4	คน
2. ปริญญาตรี	จำนวน	21	คน
3. ต่ำกว่าปริญญาตรี	จำนวน	17	คน

2.12 จำนวนนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ณ วันที่ 20 กันยายน 2547 แยกตามระดับชั้น

นักศึกษา ปวช.1	จำนวน	214	คน
นักศึกษา ปวช.2	จำนวน	205	คน
นักศึกษา ปวช.3	จำนวน	151	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	570	คน

จากการสำรวจข้อมูลของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี จำนวน 570 คนนั้น มีนักศึกษาที่จบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมาศึกษาต่อที่วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี จากโรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอดังต่อไปนี้

1. อำเภอเมืองจำนวน	142	คน	คิดเป็นร้อยละ	27
2. อำเภอแก่งคอยจำนวน	154	คน	คิดเป็นร้อยละ	25
3. อำเภอหินกองจำนวน	120	คน	คิดเป็นร้อยละ	21
4. อำเภอเสาไห้จำนวน	114	คน	คิดเป็นร้อยละ	20
5. อำเภออื่น ๆ จำนวน	40	คน	คิดเป็นร้อยละ	7

(ที่มา : งานทะเบียน ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา. 2548)

2.13 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545

2.13.1 .การเรียนการสอน

การเรียนการสอนหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้ และประสบการณ์ได้ด้วย

2.13.2 เวลาเรียน

2.13.2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.13.2 ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7

ชั่วโมง ในเวลาราชการปกติ โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2.13.3 หน่วยกิต

2.13.3.1 รายวิชาที่เป็นทฤษฎีเพียงอย่างเดียว เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนรวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีค่า 1 หน่วยกิต

2.13.4 รายวิชาที่เป็นวิชาทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้จัดเรียนรวมกัน ตามลักษณะของรายวิชาโดยภาคปฏิบัติเรียน 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนรวมกับเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 40 – 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

2.13.5 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.1.4 โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบ่งเป็น 3 หมวด วิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้

2.14.1. หมวดวิชาสามัญ

2.14.2 หมวดวิชาชีพ

2.14.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

2.14.2.2 วิชาชีพเฉพาะ

2.14.2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

2.14.3. หมวดวิชาเลือกเสรี

2.14.4 กิจกรรมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้สถาบันการศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชาจำนวนคาบเรียน และจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.15 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

2.15.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานหรือฝึกปฏิบัติในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา หรือทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

2.15.2 การตัดสินผลการเรียน และการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

2.15.3 ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

2.16 การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

2.17 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผนลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

2.18 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

2.18.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2.18.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมตามโครงสร้างหลักสูตร

2.18.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

2.18.4 เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและผ่านการประเมินตามหลักสูตร

2.18.5 ประเมินผ่านมาตรฐานสาขาวิชา

2.20 โครงสร้างหลักสูตร ปวช. 2545

2.20.1 หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
2.20.2 หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
วิชาชีพพื้นฐาน			
วิชาชีพเฉพาะ			
ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)			
2.20.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
2.20.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	200	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า		100	หน่วยกิต

2.21 ประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี สะสมหน่วยกิต/เทียบโอน
ประสบการณ์ รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) เปิด 3 ประเภทวิชา

2.21.1 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

สาขาวิชาพาณิชยกรรม เปิดสอนดังนี้

- กลุ่มวิชาการบัญชี
- กลุ่มวิชาการบัญชี (ทวิภาคี)
- กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2.21.2 ประเภทวิชาคหกรรม

สาขาคหกรรม เปิดสอนดังนี้

- กลุ่มสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป (ระยะสั้น)

2.21.3 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

- สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาช่างยนต์
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์

2.22 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทางวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียม
ทรัพยากรใน 1 ปีการศึกษา มีการจัดเก็บ 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดเก็บในภาคเรียนที่ 1 ของการเรียนจำนวน 800 บาท มีรายการ
ดังต่อไปนี้

- ค่าบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	จำนวน	250	บาท
- ค่าส่งเสริมกีฬา	จำนวน	100	บาท
- ค่าส่งเสริมดนตรีและนันทนาการ	จำนวน	100	บาท
- ค่าวารสารสิ่งพิมพ์	จำนวน	100	บาท
- ค่าสนับสนุนบริการสาธารณสุขปฎิภาค	จำนวน	100	บาท
- ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	จำนวน	100	บาท
- ค่าทำบัตรประจำตัวนักเรียน	จำนวน	20	บาท
ครั้งที่ 2 จัดเก็บในภาคเรียนที่ 2	จำนวน	250	บาท

มีรายการดังต่อไปนี้

- ค่าบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	จำนวน	250	บาท

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องอุปสงค์ในการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ปีการศึกษา 2549

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิตหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ เรื่อง “อุปสงค์ในการเข้าศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ปีการศึกษา 2549 ” โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาอุปสงค์ และปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ข้อมูลที่ได้จะนำไปแปลผลและสรุปผล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อแก้ปัญหาการสูญเปล่าทางการศึกษา

2. ขอความกรุณานักเรียนตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด คำตอบและข้อเสนอแนะของนักเรียนจะถือเป็นความลับและจะไม่มี ผลกระทบใด ๆ ต่อตัวนักเรียน

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- 3.1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- 3.3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี
- 3.4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีด้านอื่น ๆ ที่ชักนำให้ตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ปีการศึกษา 2549

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 สถานภาพโดยทั่วไป

1. คะแนนผลการเรียนรวมเฉลี่ย (GPA) ของชั้น ม.1 และ ม.2 รวมกัน

☐ ต่ำกว่า 2.00	☐ 2.00 – 2.49
☐ 2.50 – 2.99	☐ 3.00 – 3.49
☐ 3.50 ขึ้นไป	

2. เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนต้องการศึกษาต่อ
  - 2.1 ☐ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น ๆ
  - 2.2 ☐ วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

สาขาที่จะศึกษาต่อ

☐ สาขาช่างยนต์	☐ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
☐ สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์	☐ สาขาการบัญชี
☐ สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง	

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1. ผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพ (พ่อ / แม่ / ผู้ปกครอง)

☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน
☐ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ เกษตร/ประมง
☐ รับจ้าง
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

2. รายได้ทั้งหมดของผู้ปกครองรวมกัน (พ่อ - แม่ หรือ ผู้ปกครอง)

ระบุ..... บาท/เดือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

ข้อ	ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีในด้านต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี		5	4	3	2	1
1	วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีชื่อเสียงในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในการสอนสายอาชีพ					
2	วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีเป็นวิทยาลัยที่มีคุณภาพทัดเทียมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน					
3	ในการได้เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีความภาคภูมิใจ					
4	ครูในวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับ					
5	วิทยาลัยมีบทบาทในการจัดโครงการอาชีพะร่วมด้วยช่วยประชาชนในการให้บริการในเรื่องข้อมูลการเดินทาง การรับซ่อมรถเสียสำหรับผู้เดินทางโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ในช่วงเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ และวันสงกรานต์					
6	วิทยาลัยมีบทบาทในการให้บริการในการจัดสอนนอกสถานที่ในโครงการ 108 อาชีพ ให้กับประชาชนในชุมชนหรือในหมู่บ้านเพื่อนำไปประกอบอาชีพโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย					
7	วิทยาลัยมีบทบาทในการออกหน่วยเทศบาลและหน่วยจังหวัดเคลื่อนที่ เพื่อให้บริการในการจัดสอนวิชาชีพระยะสั้นและออกแนะแนวการศึกษาต่อให้กับนักเรียนและประชาชนทั่วไป					
8	วิทยาลัยมีบทบาทในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วิชาชีพ (Knowledge Management Center) เพื่อเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นทุกวันอังคารที่ศูนย์ชุมชนวัดเชิงเขาให้กับประชาชนทั่วไปโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย					

ข้อ	ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีในด้านต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ชื่อเสียงของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี		5	4	3	2	1
9	วิทยาลัยมีบทบาทในการจัดโครงการศูนย์ซ่อม สร้าง เพื่อประชาชน (Fix It Center) โดยให้บริการในการซ่อม เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เครื่องยนต์ ให้กับประชาชน ตามหมู่บ้านต่าง ๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม					
10	นักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีแต่งกาย เรียบร้อย					
11	ความประพฤติที่เรียบร้อย ไม่เกรงของนักศึกษาวิทยาลัย สารพัดช่างสระบุรี					
12	นักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีความรู้ ความสามารถและทักษะ ทัดเทียมกับนักศึกษาใน สถาบันอาชีวศึกษาอื่น					
13	นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีเป็นที่ ต้องการของสถานประกอบการ อาทิเช่น บริษัท กิจการ ต่างๆ					
14	นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีสามารถ สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในสถาบันอื่น					
15	ถ้านักเรียนจบจากวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี นักเรียน จะมีความรู้ ความสามารถและทักษะ					
การประชาสัมพันธ์						
1	วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีการจัดทำป้าย โฆษณาและ ป้ายโปสเตอร์ ตามสถานที่ต่างๆ					
2	วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีการประชาสัมพันธ์ในการรับ สมัครนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อ					
3	วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีได้เข้าไปแนะแนวการศึกษา ต่อในโรงเรียนของท่าน					
4	นักเรียนเคยได้รับสื่อ อาทิเช่น แผ่นพับ จากวิทยาลัย สารพัดช่างสระบุรี					

ข้อ	ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีในด้านต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การประชาสัมพันธ์		5	4	3	5	1
6	สาขาวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ					
7	การรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับ ปวช. ทุกสาขาวิชา โดยไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก					
7	การรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับ ปวช. ทุกสาขาวิชา โดยไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก					
สถานที่ตั้ง						
1	นักเรียนรู้จักที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี					
ตั้งแต่ข้อ 2 – 3 ตอบเฉพาะนักเรียนที่รู้จักที่ตั้งของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี						
2	วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีมีสถานที่ตั้งที่สะดวกในการเดินทางมาเรียน					
3	รถประจำทางสาย 4 จาก บขส. มาส่งนักเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีตอนเช้า และมารับหลังเลิกเรียนวันละ 2 เที่ยว มีความเพียงพอ					

ตอนที่ 4 ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรีด้านอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ค
ค่าทางสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์

Frequencies

Statistics

	GPA	LEARN	DEPART	POCUPA	INCOME2	FMG2	PR2	FAMOUS2	PUBLIC2	S2	PUBLIC3	S3
N Valid	108	108	41	108	108	108	108	108	108	108	108	108
Missing	0	0	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Frequency Table

GPA

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	22	20.4	20.4	20.4
2	30	27.8	27.8	48.1
3	14	13.0	13.0	61.1
4	29	26.9	26.9	88.0
5	13	12.0	12.0	100.0
Total	108	100.0	100.0	

LEARN

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid other	67	62.0	62.0	62.0
saraburi	41	38.0	38.0	100.0
Total	108	100.0	100.0	

DEPART

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid machine	18	16.7	43.9	43.9
electronic	2	1.9	4.9	48.8
power electric	13	12.0	31.7	80.5
computer	5	4.6	12.2	92.7
account	3	2.8	7.3	100.0
Total	41	38.0	100.0	
Missing 9	67	62.0		
Total	108	100.0		

POCUPA

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	goverment	14	13.0	13.0	13.0
	private office	21	19.4	19.4	32.4
	private	22	20.4	20.4	52.8
	aggricultural	2	1.9	1.9	54.6
	worker	48	44.4	44.4	99.1
	other	1	.9	.9	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

INCOME2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3000-16000	41	38.7	38.7	38.7
	16001-29000	35	33.0	33.0	71.7
	29001-42000	28	26.4	26.4	98.1
	42001-55000	2	1.9	1.9	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

FMG2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	55	50.9	50.9	50.9
	2.00	53	49.1	49.1	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

PR2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	52	48.1	48.1	48.1
	2.00	56	51.9	51.9	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

FAMOUS2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2.00	59	54.6	54.6	54.6
	3.00	49	45.4	45.4	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

PUBLIC2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	2	1.9	1.9	1.9
	2.00	58	53.7	53.7	55.6
	3.00	48	44.4	44.4	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

S2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	7	6.5	6.5	6.5
	2.00	40	37.0	37.0	43.5
	3.00	61	56.5	56.5	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

PUBLIC3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2.00	60	55.6	55.6	55.6
	3.00	48	44.4	44.4	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

S3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2.00	47	43.5	43.5	43.5
	3.00	61	56.5	56.5	100.0
	Total	108	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
F1	108	2	5	3.59	.581
F2	108	2	5	3.54	.647
F3	108	2	5	3.54	.754
F4	107	2	5	3.73	.681
F5	108	2	5	3.69	.839
F6	108	2	5	3.79	.774
F7	107	2	5	3.69	.817
F8	108	2	5	3.83	.743
F9	108	2	5	3.81	.826
F10	108	1	5	3.10	.947
F11	108	1	5	2.95	.911
F12	108	2	5	3.58	.657
F13	108	2	5	3.57	.776
F14	108	2	5	3.62	.707
F15	106	1	5	3.67	.727
P1	108	1	5	3.53	.859
P2	107	1	5	3.58	.740
P3	107	1	5	3.45	.954
P4	108	1	5	3.26	.900
P5	107	1	5	3.50	.769
P6	108	1	5	3.82	.863
P7	108	2	5	3.81	.859
SITE1	108	1	5	3.79	1.042
SITE2	104	1	5	3.43	.922
SITE3	103	1	5	3.33	.954
FAMOUS	108	2.47	4.67	3.5801	.42684
PR	108	1.43	5.00	3.5659	.54909
SITE	108	1.00	5.00	3.4784	.78177
Valid N (listwise)	96				

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
GPA2 * LEARN	108	100.0%	0	.0%	108	100.0%
OCUPA2 * LEARN	108	100.0%	0	.0%	108	100.0%
INCOME2 * LEARN	108	100.0%	0	.0%	108	100.0%
FAMOUS2 * LEARN	108	100.0%	0	.0%	108	100.0%
PUBLIC3 * LEARN	108	100.0%	0	.0%	108	100.0%
S3 * LEARN	108	100.0%	0	.0%	108	100.0%

GPA2 * LEARN**Crosstab**

			LEARN		Total
			other	saraburi	
GPA2	below2.00	Count	9	13	22
		% within GPA2	40.9%	59.1%	100.0%
	2.00 - 2.49	Count	15	14	29
		% within GPA2	51.7%	48.3%	100.0%
	2.50 - 2.99	Count	24	6	30
		% within GPA2	80.0%	20.0%	100.0%
	3.00 - 3.49	Count	10	3	13
		% within GPA2	76.9%	23.1%	100.0%
	3.50 up	Count	9	5	14
		% within GPA2	64.3%	35.7%	100.0%
Total	Count	67	41	108	
	% within GPA2	62.0%	38.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10.843 ^a	4	.028
Likelihood Ratio	11.145	4	.025
Linear-by-Linear Association	5.257	1	.022
N of Valid Cases	108		

a. 1 cells (10.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.94.

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Contingency Coefficient	.302	.028
N of Valid Cases		108	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

OCUPA2 * LEARN**Crosstab**

			LEARN		Total
			other	saraburi	
OCUPA2	government	Count	11	3	14
		% within OCUPA2	78.6%	21.4%	100.0%
	private office	Count	13	8	21
		% within OCUPA2	61.9%	38.1%	100.0%
	private	Count	17	5	22
		% within OCUPA2	77.3%	22.7%	100.0%
	6.00	Count	26	25	51
		% within OCUPA2	51.0%	49.0%	100.0%
Total	Count	67	41	108	
	% within OCUPA2	62.0%	38.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.441 ^a	3	.092
Likelihood Ratio	6.677	3	.083
Linear-by-Linear Association	4.469	1	.035
N of Valid Cases	108		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.31.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.237	.092
N of Valid Cases	108	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

INCOME2 * LEARN

			LEARN		Total
			other	saraburi	
INCOME2	3000-16000	Count	11	17	28
		% within INCOME2	39.3%	60.7%	100.0%
	16001-29000	Count	32	14	46
		% within INCOME2	69.5%	30.5%	100.0%
	29001-42000	Count	21	9	30
		% within INCOME2	70.0%	30.0%	100.0%
	42001-55000	Count	3	1	4
		% within INCOME2	75.0%	25.0%	100.0%
Total	Count	67	41	108	
	% within INCOME2	62.0%	38.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-Sided)
Pearson Chi-Square	10.703 ^a	3	.012
Likelihood Ratio	10.906	3	.011
Linear-by-Linear Association	9.956	1	.002
N of Valid Cases	108		

a. 2 cells (25%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .77.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.300	.012
N of Valid Cases	100	

a. Not assuming the null hypothesis

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis

FAMOUS2 * LEARN**Crosstab**

			LEARN		Total
			other	saraburi	
FAMOUS2	2.00	Count	41	18	59
		% within FAMOUS2	69.5%	30.5%	100.0%
	3.00	Count	26	23	49
		% within FAMOUS2	53.1%	46.9%	100.0%
Total		Count	67	41	108
		% within FAMOUS2	62.0%	38.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3.068 ^b	1	.080	.111	.060
Continuity Correction ^a	2.410	1	.121		
Likelihood Ratio	3.071	1	.080		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3.040	1	.081		
N of Valid Cases	108				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 18.60.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.166	.080
N of Valid Cases	108	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

PUBLIC3 * LEARN**Crosstab**

			LEARN		Total
			other	saraburi	
PUBLIC3	2.00	Count	42	18	60
		% within PUBLIC3	70.0%	30.0%	100.0%
	3.00	Count	25	23	48
		% within PUBLIC3	52.1%	47.9%	100.0%
Total		Count	67	41	108
		% within PUBLIC3	62.0%	38.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3.635 ^b	1	.057	.073	.044
Continuity Correction ^a	2.914	1	.088		
Likelihood Ratio	3.636	1	.057		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3.601	1	.058		
N of Valid Cases	108				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 18.22.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.180	.057
N of Valid Cases	108	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

S3 * LEARN**Crosstab**

			LEARN		Total
			other	saraburi	
S3	2.00	Count	38	9	47
		% within S3	80.9%	19.1%	100.0%
	3.00	Count	29	32	61
		% within S3	47.5%	52.5%	100.0%
Total		Count	67	41	108
		% within S3	62.0%	38.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	12.507 ^b	1	.000	.001	.000
Continuity Correction ^a	11.132	1	.001		
Likelihood Ratio	13.075	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	12.391	1	.000		
N of Valid Cases	108				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17.84.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.322	.000
N of Valid Cases	108	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

นายวีระเดช เหลืองหิรัญ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

นางสาวสุภรณ์ สุขทรัพย์

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี

นายเชาวรัตน์ เตมีกุล

อาจารย์ประจำวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวรุ่งกานต์ กองจิริต
วันเดือนปีเกิด	7 ตุลาคม 2520
สถานที่เกิด	อ่างทอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	87/1 หมู่ 3 ตำบล บ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รับราชการครู ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านท่ามะปรางวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการบัญชี จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกรี
พ.ศ. 2541	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
พ.ศ. 2543	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2546	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จากสถาบันราชภัฏเทพสตรี
พ.ศ. 2551	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ